

GRUDZIEŃ

Tematy tygodnia:

1. *Dostrzegam innych w moim życiu* - s. Marcelina Zoń
2. *Zima wokół nas* - s. Bernadetta Dąbrowska
3. *Przygotowujemy się do Świąt Bożego Narodzenia* - s. Mirietta Florek

Tygodniowy plan pracy w ochronce - GRUDZIEŃ, tydzień 1

Temat tygodnia: <i>Dostrzegam innych w moim życiu</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Drugi człowiek darem dla mnie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wyraża wdzięczność Panu Bogu za dar drugiego człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych • Wdrażanie do przestrzegania poznanych zasad dobrego wychowania przy stole 	<ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie opowiadania • Rozmowa na temat treści opowiadania • Rozwijanie orientacji w przestrzeni – stosowanie określeń: do przodu, do tyłu, w lewo, w prawo 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy szacunku wobec innych 	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie do twórczości własnej – wykonanie upominku dla kogoś bliskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • Uwrażliwianie na dostrzeganie w świecie miłości Pana Boga i innych ludzi • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Opatrzności Bożej • Modlitwa dziękczynna
Wtorek	<i>Naśladujemy Św. Mikołaja w dobroci</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wymienia sposoby naśladowania Św. Mikołaja 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Ćwiczenia słuchowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie ze Św. Mikołajem – zapoznanie z historią jego życia 	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie do opowiedzenia najbliższemu członkowi rodziny o swoich przeżyciach 	<ul style="list-style-type: none"> • Śpiew piosenek • Wykonanie tańca dla Św. Mikołaja 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności przyjmowania pochwały i upomnienia • Zachęcenie do spełnienia dobrego uczynku wobec konkretnej osoby • Refleksja na własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Aniołów Stróżów • Katecheza
Środa	<i>Niepokalana wzorem czystego serca</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko próbuje wyjaśnić, co to znaczy, że Maryja jest Niepokalana 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie mowy - opisywanie obrazu przedstawiającego Maryję Niepokalaną • Wzbogacanie słownictwa • Wyjaśnienie znaczenia symboli 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do kontrolowania własnych słów i zachowań 	<ul style="list-style-type: none"> • Pieśń • Praca plastyczna • Rytmika 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja na własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Św. Józefa • Czytanie Starego Testamentu

<p>Czwartek</p>	<p><i>Obdarowuję innych</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko opowiada o tym, jak być przyjacielem dla innych 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Opowiadanie • Rozmowa na temat treści opowiadania - odkrywanie morału w nim zawartego • Pogadanka 		<ul style="list-style-type: none"> • Koncert życzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z pojęciem „przyjaciel” • Ukazanie wartości przyjaźni między ludźmi • Zachęcanie do bycia przyjacielem dla innych • Refleksja na własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Sakramentu • Modlitwa w intencji innych • Czytanie Nowego Testamentu
<p>Piątek</p>	<p><i>Razem jest nam dobrze</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wspólnie z innymi konstruuje grę dydaktyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zabawy ruchowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie gry dydaktycznej • Rozwijanie umiejętności posługiwania się liczebnikami głównymi i porządkowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do współpracy w wykonywaniu wspólnego zadania • Wdrażanie do stosowania zwrotów grzecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie planszy do gry dydaktycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy przyznawania się do kłamstwa i przeproszania za nie • Refleksja na własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa • Katecheza

GRUDZIEŃ (tydzień I, dzień 1)

Temat tygodnia: Dostrzegam innych w moim życiu.

Temat dnia: Drugi człowiek darem dla mnie.

Cel operacyjny: Dziecko wyraża wdzięczność Panu Bogu za dar drugiego człowieka.

Środki dydaktyczne: K. Właźnik: *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, WSiP, Warszawa 1988; B. Ferrero *Historie*, Wydawnictwo Salezjańskie, Warszawa 1994; krążki w czterech kolorach po jednym dla każdego dziecka, chorągiewki w kolorze czerwonym i zielonym, tamburyn.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Zabawa w kole „Uśmiech”.

Dzieci przekazują sobie po kolei uśmiech.

3. Przypomnienie zasad dobrego wychowania przy stole jako wyraz życzliwości wobec innych.

4. Ćwiczenia poranne wg K. Właźnik (zestaw XIV).

- Dzieci wiążą koło i rytmicznie maszerują w lewo i w prawo, a na hasło hop!, dobierają się parami.
- Ćwiczenia nóg: *Huśtawka*.

Dzieci stoją parami w rozsypanie, twarzami do siebie i podają sobie ręce wyprostowane w łokciach. Jedno dziecko wykonuje przysiad, drugie – wspięcie na palce. Zmiana.

- Ćwiczenia tułowia – skręty: Celowanie w ręce kolegi.

Dzieci ustawione parami tyłem do siebie w rozkroku. Skręty tułowia i celowanie otwartymi dłońmi w dłonie kolegi – to samo w stronę przeciwną (stopy przywarte do podłoża).

- Czworakowanie.

Jedno dziecko z pary w siadzie skrzyżnym, drugie obchodzi je na czworakach wokoło w jedną i w drugą stronę. Zmiana ról.

- Ćwiczenia nóg: *Szycie na maszynie*.

Dzieci wykonują stanie przy stopach zwartych. Przeniesienie ciężaru ciała na jedną nogę, druga stopa na palcach i zmiana.

- Podskoki: *Szycie ścięciem za igłą*.

Lekkie, ciche podskoki obunóż w przód.

- Swobodny marsz dziecka zmęczonego i sprężysty, energiczny – wypoczętego.

(Źródło: K. Właźnik: *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*. s. 145)

5. Wprowadzenie w tematykę dnia.

6. Modlitwa poranna – dzień Opatrzności Bożej.

Dostrzeganie miłości Pana Boga i innych ludzi wokół nas – wyrażenie wdzięczności za to w modlitwie do Bożej Opatrzności.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Prezentacja opowiadania B. Ferrero: „Pingwin Samotnik”.

Pingwin obiegł po raz tysięczny swoją pływającą górę lodową. Trochę spocony tym biegiem, przejrzał się w płycie lodowej i z zadowoleniem oznajmił sam sobie:

- Nie ma wątpliwości. Jestem najpiękniejszym stworzeniem świata.

Poczuł głód i zanurzył się w ciemnobłękitnej wodzie, lekko pomarszczonej od wiatru. Zjadł kilka rybek, potem powrócił na górę lodową. Ziewnął i westchnął. Znów mija jeden dzień. Podobny do wszystkich innych. Nadal ziewał głośno, nie zasłaniając sobie nawet dzioba. Ostatecznie na górze lodowej był sam i robił to, na co miał tylko ochotę.

Mógł wspinać się na najwyższy punkt góry i potem ześlizgiwać się do wody. Ale nie podobała mu się już ta zabawa tak, jak dawniej. Położył się i zaczął liczyć chmury. To była jedna z jego rozrywek. Chmury były jedynymi istotami, do których przemawiał. Naturalnie, nigdy mu nie odpowiadały.

- Co za nudne życie prowadzicie – tłumaczył im. – Ciągle wędrujecie, to tu, to tam, gdzie was wiatr popchnie. Spójrzcie na mnie. Chociaż taki młody, jestem panem góry lodowej. Cała należy do mnie. Czy znacie innego pingwina, który miałby górę lodową do swojej wyłącznej dyspozycji?

Chmury płynęły i płynęły nie odpowiadając. Zresztą, dla nich pingwin na górze lodowej był tylko czarnym punkcikiem. Pingwin zamknął oczy.

- Jestem najpiękniejszym, najsilniejszym, najodważniejszym pingwinem świata... Ale dlaczego jestem taki smutny?

Dwie łzy spływały mu po dziobie. Założę się, że potrafcie zrozumieć, dlaczego. Ale pingwin nie wiedział.

Cel w życiu

Pewnego dnia, pośród chmur, pingwin dostrzegł czarny punkcik. Powoli, powoli punkt robił się coraz większy, a więc zbliżał się! Pingwin wytrzeszczył oczy. Była to mewa i leciała coraz niżej.

Żadna mewa dotąd nie usiadła na lodowej górze i pingwin był bardzo tym przejęty. Ale zamknął oczy, by nie dać po sobie tego poznać. Nie chciał, by mewa wyobrażała sobie nie wiadomo co.

Mewa usiadła na lodzie, a potem ostrożnie zbliżyła się do pingwina. Pingwin uniósł głowę.

- Ach! – wykrzyknęła mewa. – Sądziłam, że jesteś martwy! Również wczoraj tu leżałeś.

Tak, również i przedwczoraj – pomyślał pingwin – a także i wcześniej... – Był jednak bardzo zadowolony, że wreszcie ktoś się tu znalazł!

- Dzień dobry! – powiedział w końcu.

- Cześć. Nazywam się Fortala – dodała mewa. – A ty jak się nazywasz?

Pingwin nie wiedział. Nigdy nie potrzebował mieć imienia. Był przecież sam na górze lodowej.

- Nie mam imienia – powiedział.

- Co za bzdura! – oburzyła się mewa. – Wszyscy mają imiona. Biorąc pod uwagę okoliczności naszego spotkania, będę cię nazywać Samotnikiem.

- Uważam, że jest to wspaniałe imię – powiedział pingwin.

Ale imię obudziło jego wewnętrzny smutek.

Mewa zadała mu mnóstwo pytań: co robił, dlaczego żył tu sam, jakie ryby znajdują się w tych okolicach. Pingwin odpowiadał na wszystkie pytania, ale bardzo krótko. Musiał przyznać, że na górze lodowej przede wszystkim nudził się.

- Dlaczego nie przeniesiesz się stąd na stały ląd? – spytała mewa. – To niecałe pół godziny lotu. A tam znajduje się mnóstwo innych pingwinów.

Inne pingwiny? Samotnik aż wyprostował głowę. Powinien się tam udać. Pół godziny lotu, a ile czasu wymagałoby dopłynięcie tam? Ale co to ma za znaczenie, jeżeli się zmęczy, może trochę unosić się na powierzchni. Nawet jeżeli podróż miałaby trwać wiele dni i tygodni, powinien się tam udać. Musi tam dopłynąć.

Poprosił, by mewa wskazała mu właściwy kierunek i nie zwlekając rzucił się do wody. Nigdy nie płynął z tak wielką energią. Fortala leciała nad nim, potem go pożegnała.

- Do widzenia, Samotniku! Nie daj się, a dopłyniesz!

Odleciała potem jak strzała. Pingwin znalazł się sam pośród bezkresnego oceanu. Ale teraz przynajmniej wiedział, dokąd chce dopłynąć. Wreszcie miał cel w życiu.

Nurek

- Jest zupełnie wyczerpany – powiedział ktoś.

- Dotarł tu niedawno – odezwał się inny.

- Kto wie, skąd przybywa – dodał jakiś głosik.

- To jest bardzo ładny pingwin – stwierdzono i ktoś pieszczotliwie dotknął jego dzioba.

Samotnik był zbyt zmęczony, by poruszyć się. Podróż trwała wiele dni. Napotkał trzy straszliwe burze. Kiedy wreszcie otworzył oczy, zobaczył najpiękniejszą pingwinę, jaką mógł sobie wyobrazić.

- Żyje! – ucieszyły się pingwiny. – przynieśmy mu coś do zjedzenia.

W jednej chwili przed dziobem Samotnika znalazło się wiele ryb i rybek. Podjadł sobie z apetytem, otoczony nowymi przyjaciółmi. Czuł, że wypełnia go przeogromne szczęście i wielka radość.

A chcecie wiedzieć, gdzie się teraz znajduje?

Mieszka na plaży pełnej pingwinów. I nie nazywa się już Samotnik, ale Nurek, gdyż okazało się, że wspaniałe nurkuje, skacząc ze skał nadbrzeżnych.

2. Pogadanka na podstawie opowiadania, co robić, by nie być samotnym, co czyni nas szczęśliwymi.

3. Modlitwa dziękczynna za dar innych ludzi, którzy sprawiają, że jesteśmy szczęśliwi.

4. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych wg K. Właźnik (zestaw XV).

• **Ćwiczenia organizacyjno – porządkowe.** Marsz po obwodzie koła w rytm tamburyna, każde dziecko bierze krążek. Dzieci kładą krążki na głowę, maszerują powoli, tak, aby krążek utrzymał się na głowie.

• **Zabawa orientacyjno – porządkowa.** Dzieci naśladują jazdę samochodem: trzymając krążek oburącz przed sobą, poruszają się w różnych kierunkach. Podczas jazdy obserwują, która chorągiewka jest w górze: czerwona oznacza stop, zielona jazdę.

• **Ćwiczenia tułowia – skłony w przód.** Dzieci stoją parami, tyłem do siebie, w rozkroku. Wymieniają krążek podając w skłonie między nogami, a następnie nad głową.

- **Ćwiczenia zręczności.** Dzieci w rozsypce, krążek leży na ziemi. Na sygnał dzieci siadają w siadzie skrzyżnym na krążku, na drugi sygnał biegają w różnych kierunkach.

- **Zabawa bieżna: „Poznaj swój kolor”.** Krążek leży przed dzieckiem. Na sygnał – podniesienie krążka przez nauczyciela, np. w kolorze czerwonym – dzieci posiadające czerwony krążek biegają w różnych kierunkach, a następnie wracają na swoje miejsce. Kolory wywoływane są na zmianę.

- **Ćwiczenia tułowia – skłony boczne.** Siad skrzyżny na krążku, plecy wyprostowane, ręce oparte z boku. Na sygnał skręt raz w prawą, raz w lewą stronę.

- **Podskoki: Pajacyki.** Krążek leży przed dzieckiem na ziemi. Na sygnał dzieci przechodzą podskokami rozkroczo – zwartymi przez swój krążek.

- **Ćwiczenia równowagi.** Toczenie krążka przed sobą w różnych kierunkach. Na sygnał zatrzymać krążek i usiąść w siadzie skrzyżnym.

- **Ćwiczenie stóp: „Przewracanie naleśników”.** Dzieci siedzą w siadzie prostym, nogi ugięte w kolanach, krążek umieszczony między stopami, próbują przekręcić go na drugą stronę.

- **Ćwiczenia uspokajające.** W rytm muzyki dzieci maszerują po obwodzie koła, wystukując palcem na krążku rytm muzyki. Na zakończenie odkładają krążki.

(Źródło: K. Właźnik: *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, s. 236)

5. Rozwijanie orientacji w przestrzeni.

Poruszanie się wg otrzymanej instrukcji, prawidłowe rozumienie poleceń: do przodu, do tyłu, w prawo, w lewo.

Część III

1. Twórczość własna.

Zachęcenie do wykonania prezentu dla kogoś bliskiego z materiału plastycznego udostępnionego przez nauczycielkę, np. wycięcie serca z kartonu i ozdobienie go wg własnego pomysłu.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

3. Zabawy dowolne dzieci.

GRUDZIEŃ (tydzień I, dzień 2)

Temat tygodnia: Dostrzegam innych w moim życiu.

Temat dnia: Naśladujemy Świętego Mikołaja w dobroci.

Cel operacyjny: Dziecko wymienia sposoby naśladowania św. Mikołaja.

Środki dydaktyczne: K. Vopel *Od stóp do głów*, wyd. „Jedność”, Kielce 1999; dzwoneczek lub janczarki, obrazek przedstawiający Świętego Mikołaja, nagrania piosenek i tańca na spotkanie ze Świętym Mikołajem.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Zabawa pt. „Święty Mikołaj” jako wprowadzenie w nastrój dzisiejszego dnia.

Wyobraźcie sobie, że zmieniliście się w Świętego Mikołaja. Ma on sympatyczny wyraz twarzy, bo dużo się śmieje. Stańcie i pokażcie, jak wygląda Święty Mikołaj, który się śmieje...

Święty Mikołaj jest zawsze w drodze z workiem pełnym prezentów. Pokażcie, jak on wygląda, kiedy przemierza ulice z workiem pełnym podarunków...

Wiecie dobrze, że Święty Mikołaj często używa komina, by niepostrzeżenie wejść do domu. Pokażcie, jak wygląda, gdy przeciska się przez wąski komin. Gdzie ma wtedy swój worek?

Co zrobiłby Święty Mikołaj, gdyby na końcu komina był płonący w kominku ogień? Pokażcie, jak Święty Mikołaj mógłby sobie wtedy pomóc...

Jak Święty Mikołaj będzie się poruszał, gdy będzie w waszym domu? Pokażcie, jak on się porusza i uważa przy tym, by nikt go nie odkrył...

Jak Święty Mikołaj wyjdzie z domu? Pokażcie, jak z powrotem wychodzi przez komin...
(Źródło: K. Vopel *Od stóp do głów*, s. 48)

3. Przypomnienie tańca i piosenek na spotkanie ze Świętym Mikołajem.

4. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

5. Wprowadzenie w tematykę dnia.

6. Modlitwa poranna- *dzień Anioła Stróża*.

Prośba o pomoc w naśladowaniu dobroci Świętego Mikołaja.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Katecheza.

Zapoznanie dzieci z prawdziwą historią życia Patrona dzisiejszego dnia.

2. Wyciąganie wniosków.

Co zrobię dziś dobrego i dla kogo? – pomysły dzieci.

3. Spotkanie ze Świętym Mikołajem.

Śpiew piosenek, recytacja wierszy, wykonanie tańca, okazanie wdzięczności Świętemu Mikołajowi za otrzymany prezent.

4. I ty możesz być jak Święty Mikołaj.

Propozycje dzieci, jak one mogą naśladować Świętego Mikołaja.

Część III

1. Ćwiczenia słuchu: Zabawa skąd jedzie Święty Mikołaj?

Dzieci siedzą w kole z zamkniętymi oczami. Jedno dziecko – Święty Mikołaj – trzyma w ręce dzwoneczek, którym cichutko dzwoni. Wskazane przez nauczycielkę dziecko ma pokazać, w którym miejscu sali znajduje się Święty Mikołaj.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Kształtowanie u dzieci umiejętności przyjmowania pochwały i upomnienia.

3. Przypomnienie o spełnieniu dobrego uczynku.

Zachęta do podzielenia się z najbliższymi przeżyciami ze spotkania ze Świętym Mikołajem.

4. Zabawy wg zainteresowań dzieci.

GRUDZIEŃ (tydzień I, dzień 3)

Temat tygodnia: Dostrzegam innych w moim życiu.

Temat dnia: Niepokalana wzorem czystego serca.

Cel operacyjny: Dziecko próbuje wyjaśnić, co to znaczy, że Maryja jest Niepokalana.

Środki dydaktyczne: Ks. J. Siedlecki, *Śpiewnik kościelny*, wyd. Świętego Krzyża, Opole 1973; ilustracja lub figurka Maryi Niepokalanej, Stary Testament, materiały na pracę plastyczną.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Zabawa rozwijająca umiejętność nazywania swoich nastrojów: „Jak się dziś czujesz?” z wykorzystaniem „kostki emocji”.

Rozmowa o tym, jak należy kontrolować swoje zachowania i słowa, jak panować nad złymi nastrojami.

3. Ćwiczenia poranne (patrz dzień 1).

4. Co to znaczy mieć czyste serce?

Krótką pogadanką wprowadzającą w tematykę dnia.

5. Modlitwa poranna – dzień Świętego Józefa.

Oddanie się w opiekę Świętemu Józefowi, modlitwa za Jego wstawiennictwem za zmarłych z naszych rodzin.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Prezentacja ilustracji (figurki) Maryi Niepokalanej.

Dzieci opisują to, co widzą, starają się wypowiadać całym zdaniem, dostrzegają jak największą ilość szczegółów. Wzbogacanie słownictwa dzieci o słowa: grzech pierworodny, Niepokalana, szatan, Zbawiciel. Wyjaśnienie znaczenia symboli znajdujących się na obrazie (wąż, jabłko, gwiazdy nad głową Maryi).

2. Śpiew wezwania modlitewnego *O Maryjo bez grzechu poczęta.*

O Maryjo bez grzechu poczęta,

módl się za nami, którzy się do Ciebie uciekamy.

(Źródło: Ks. J. Siedlecki, *Śpiewnik kościelny*, s. 217)

3. Wykonanie pracy plastycznej, np. białej lilii jako symbolu Maryi Niepokalanej.

4. Czytanie Starego Testamentu fragmentu o grzechu pierworodnym.

5. Wypowiedzi dzieci na temat: Jak możemy naśladować Maryję?

Część III

1. Rytmika.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

- Czy dzisiaj dbałem o czystość swojego serca?
- Za co powinienem przeprosić Pana Boga i bliźnich?
- Co zrobię, aby bardziej dbać o czystość mojego serca?

Zwrócenie uwagi na kontrolowanie własnych słów i zachowań.

3. Zabawy wg zainteresowań dzieci.

Przestrzeganie zasad zgodnej i cichej zabawy.

GRUDZIEŃ (tydzień I, dzień 4)

Temat tygodnia: Dostrzegam innych w moim życiu.

Temat dnia: Obdarowuję innych.

Cel operacyjny: Dziecko opowiada o tym, jak być przyjacielem dla innych.

Środki dydaktyczne: K. Vopel: *Witajcie ręce*, wyd. „Jedność”, Kielce 1999, balonik, pogodna, niezbyt szybka muzyka, B. Ferrero *Historie*, Wydawnictwo Salezjańskie, Warszawa 1994; Pismo Święte.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (patrz dzień 1).

3. Zabawa wprowadzająca w tematykę dnia „Balonik”:

Prowadząca mówi do dzieci: Usiądźcie na podłodze w kole, bardzo blisko siebie. Przyniosłam wam piękny balonik. Wyobraźcie sobie, że balonik ten jest wspaniałym prezentem, który daję swemu przyjacielowi. Gdy podacie balonik dziecku siedzącemu obok was, pomyślcie o tym, że dajecie mu coś naprawdę pięknego. Zastanówcie się, w jaki sposób chcecie go przekazać. Czy chcecie spojrzeć na to dziecko przyjaźnie, uśmiechając się przy tym, czy podacie prezent powoli, czy też szybko, a może z zamkniętymi oczami? Czy chcecie coś przy tym powiedzieć? Słuchajcie muzyki, którą wam puszczę.

Dziecko, które otrzyma prezent, może samo zdecydować, jak chce ten prezent przyjąć: z uśmiechem, radosną twarzą albo z podziękowaniem.

(Źródło: K. Vopel, *Witajcie ręce*, s. 22)

4. Modlitwa poranna – dzień Najświętszego Sakramentu.

Okazanie wdzięczności wobec Jezusa Eucharystycznego za Jego wielką miłość do nas wyrażającą się w Jego obecności pod postacią Chleba.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Słuchanie opowiadania: „Tajemnica szczęścia”.

Helenka bardzo lubiła przechadzać się po lesie. Była dziewczynką miłą, ale trochę roztargnioną, a las za nią stał się jej ulubionym schronieniem.

Pewnego dnia zobaczyła w lesie motyla zaplątanego w jeżynach. Uwolniła go uważając bardzo, by nie uszkodzić mu wspaniałych skrzydeł. Motyl pofrunął, potem jednak nagle powrócił i zmienił się w cudowną wróżkę. Hela otworzyła buzię ze zdumienia, gdyż do tej pory widywała wróżki jedynie na obrazkach w książkach dla dzieci.

- Chcę odwdziżyć ci się za twoją dobroć, – powiedziała – dlatego spełnię twoje największe marzenie.

Dziewczynka zastanowiła się przez chwilę, a potem rzekła:

- *Chcę być szczęśliwa!*

Wróżka pochyliła się nad nią, coś powiedziała jej do ucha i znikła.

Helenka dorosła i nikt we wsi nie był szczęśliwszy od niej. Gdy pytano o tajemnicę jej radości, uśmiechała się tylko i mówiła:

- *Postępowałam tak, jak mi poradziła dobra wróżka.*

Lata mijały i Helena zestarzała się, ale była najmilszą i najszczęśliwszą staruszką we wsi. Sąsiedzi, jak również jej wnuki obawiali się, że cudowna tajemnica szczęścia umrze razem z nią.

- *Zdradź nam, co powiedziała ci wróżka – błagali ją.*

Wreszcie pewnego dnia wspaniała staruszka uśmiechnęła się i powiedziała:

- *Wróżka oznajmiła mi, że wszyscy, choć może nie zdają sobie z tego sprawy, potrzebują mnie.*

(Źródło: B. Ferrero *Historie*, 113)

2. Rozmowa inspirowana opowiadaniem.

- Co uczyniło Helenkę szczęśliwą?

- Co my mamy robić, byśmy mogli być szczęśliwi?

3. Koncert życzeń: „Śpiewamy dla ciebie” – wykonanie piosenek na życzenie poszczególnych dzieci.

4. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych (*patrz dzień 1*).

5. Pogadanka na temat przyjaźni.

Kto to jest przyjaciel, dlaczego warto mieć przyjaciół, jakie znaczenie dla ludzi ma przyjaźń? Podziękowanie Panu Bogu za dar przyjaźni i za najlepszego Przyjaciela wszystkich ludzi - Jezusa.

Część III

1. Czytanie fragmentu Nowego Testamentu: J 15, 12 – 17.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem

Czy starałem się być dzisiaj przyjacielem innych?

3. Opisywanie wybranego obrazka podczas wspólnej zabawy: „O którym obrazku mówię?”, rozwijanie ekspresji słownej.

4. Zabawy w kącikach zainteresowań.

GRUDZIEŃ (tydzień I, dzień 5)

Temat tygodnia: Dostrzegam innych w moim życiu.

Temat dnia: Razem jest nam dobrze.

Cel operacyjny: Dziecko wspólnie z innymi konstruuje grę dydaktyczną.

Środki dydaktyczne: E. Gruszczyk – Kolczyńska, E. Zielińska, *Wspomaganie rozwoju umysłowego czterolatków i pięciolatków*, WSiP, Warszawa 2004; arkusz szarego papieru po jednym na dwoje dzieci, duży klocek dla każdej pary, małe pionki (dla każdego dziecka), kostka do gry dla każdej pary; J. Jastrząb *Gry i zabawy w terapii pedagogicznej*, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej, Warszawa 2002.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Zabawa „Balonik” (patrz dzień 4).

3. Rozwijanie umiejętności posługiwania się liczebnikami głównymi i porządkowymi.

Dzieci stoją w szeregu, odliczają kolejno: jeden, dwa, trzy...

Następnie nauczycielka pyta: *Który jesteś z kolei?* Dziecko odpowiada: *pierwszy, drugi*, itd.

4. Ćwiczenia poranne (patrz dzień 1).

5. Wprowadzenie w tematykę dnia.

6. Modlitwa poranna – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Zawierzenie Sercu Pana Jezusa wszystkich ludzi, których stawia na naszej drodze życia.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęć:

1. Konstruowanie planszowej gry dydaktycznej typu „ściganka”.

Zwrócenie uwagi na współpracę dzieci podczas wspólnego wykonywania zadania, stosowanie zwrotów grzecznościowych. Wdrażanie dzieci do respektowania umów, a także do znoszenia porażek.

W pierwszej części zajęć dzieci siedzą przed tablicą magnetyczną, do której umocowany jest arkusz szarego papieru. Na arkuszu narysowana jest trasa do ścigania się, na której nauczyciel z pomocą jednego dziecka rysuje płytki do ścigania się. Dziecko trzyma duży klocek, a nauczyciel rysuje kreski, cała grupa liczy powstające płytki.

Nauczyciel pokazuje gotową planszę i podaje reguły gry:

- Za chwilę zaczynamy grę. Tu jest meta (rysuje kółko na końcu trasy), tu w kółeczkach staną pionki (rysuje dwa kółka na początku trasy). Będziemy się ścigać od startu do mety. Podzielicie się na dwa zespoły. Jeden zespół siądzie po prawej stronie tablicy, a drugi po lewej.

Nauczyciel wybiera przedstawiciela z każdej grupy. Wybrane dzieci stoją z boku tablicy, po jednej i drugiej stronie. Wręcza dzieciom magnesy i wyjaśnia wszystkim dzieciom:

- W waszym imieniu będą ścigać się pionki. Proszę przedstawicieli, aby je przymocowali tu (wskazuje kółka na początku trasy). Każdy zespół otrzyma kostkę. Będziecie rzucać kolejno kostką, a wasi przedstawiciele będą przesuwać magnesy zgodnie z liczbą kropek na kostce. Wygrywa ten, kto teraz pierwszy znajdzie się na mecie. Teraz wylosujemy, który zespół zaczyna.

Gra toczy się przy wielkich emocjach. Po zakończeniu, nauczyciel pociesza przegrany zespół:

- To nic nie szkodzi. Zawsze jest tak, że ktoś wygrywa, a ktoś inny przegrywa. Teraz będziemy konstruować gry w parach. Potem je rozegramy i zobaczymy, kto wygra.

W drugiej części zajęć dzieci przechodzą do samodzielnego konstruowania gry - ściganki. Po jej narysowaniu każda para dostaje kostkę do gry, dwa pionki i przystępuje do gry.

Nauczyciel podchodzi do dzieci. Jeżeli trzeba, pomaga, łagodzi konflikty. Na rozgrywanie gier zostawia dzieciom około 20 minut. Następnie po skończonej grze podchodzi do każdej pary i pyta, kto, ile razy wygrał. Nie zapomina pochwalić dzieci za pięknie narysowaną planszę.

Należy starannie dobierać dzieci w pary, gdy mają samodzielnie konstruować grę. W parze powinny znaleźć się dzieci o podobnych możliwościach wykonawczych. Pary złożone z dzieci słabszych ułożą grę mniej skomplikowaną i będą potrzebowały więcej czasu na jej rozegranie. Będą jednak aktywne, na miarę swoich możliwości. Niewskazane jest łączyć dzieci słabsze z silniejszymi, bo silniejsze przejmie całkowicie inicjatywę podczas zabawy.

(Źródło: E. Gruszczyk – Kolczyńska, E. Zielińska, *Wspomaganie rozwoju umysłowego czterolatków i pięcioletków*, s.119)

2. Zabawa ruchowa: Czy masz przyjaciela?

Dzieci siedzą w kole na krzeselkach. Jedno dziecko podchodzi do wybranego kolegi i pyta: Czy masz przyjaciela? Słyszając odpowiedź „tak”, pyta dalej: A kto nim jest? Zapytane dziecko wymienia jakąś cechę przyjaciela, np. ten, kto lubi czekoladę. W tym momencie wszystkie dzieci, które lubią czekoladę, zmieniają się miejscami i prowadzący może zająć wolne miejsce. Dziecko, które zostało na środku, prowadzi dalej zabawę.

3. Zabawa ruchowa Rząd – szereg.

Dzieci poruszają się swobodnie po sali przy dźwiękach tamburynu. Na hasło *rząd* ustawiają się jedno za drugim, starając się stać głowa za głową poprzednika. Na hasło *szereg*, dzieci ustawiają się jedno obok drugiego w równej linii, przyjmując wyprostowaną postawę ciała. Po każdym ustawieniu nauczyciel daje sygnał (tamburyn) do swobodnego poruszania się.

(Źródło: J. Jastrząb *Gry i zabawy w terapii pedagogicznej*, s. 96)

Część III

1. Katecheza.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Zwrócenie uwagi na zachowanie dzieci podczas wspólnej gry oraz umiejętności przyznania się do kłamstwa i przeproszenia za nie.

3. Dowolne zabawy przy stolikach (układanie puzzli, ćwiczenia manualne, gry dydaktyczne, itp.).

Tygodniowy plan pracy w ochronce - GRUDZIEŃ, tydzień 2

Temat tygodnia: <i>Zima wokół nas</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Po jesieni zagościła zima</i>	<ul style="list-style-type: none"> Dziecko wymienia charakterystyczne cechy zimy 	<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia poranne Zestaw ćwiczeń gimnastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> Przypomnienie nazw i charakterystycznych cech wszystkich pór roku Ukazywanie następstw i regularności w otaczającym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów 	<ul style="list-style-type: none"> Piosenka 	<ul style="list-style-type: none"> Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> Modlitwa – dzień Opatrzności Bożej
Wtorek	<i>Jaka jest pogoda zimą?</i>	<ul style="list-style-type: none"> Dziecko nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla zimy 	<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia poranne 	<ul style="list-style-type: none"> Nazywanie zjawisk atmosferycznych występujących w zimie Określanie stanu pogody, zaznaczanie jej zjawisk na kalendarzu pogody 	<ul style="list-style-type: none"> Wspólne zorganizowanie wystawy prac plastycznych Kształtowanie umiejętności wyrażania swoich uczuć gestem i mimiką twarzy 	<ul style="list-style-type: none"> Praca plastyczno - techniczna 	<ul style="list-style-type: none"> Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> Modlitwa – dzień Aniołów Stróżów Katecheza
Środa	<i>Zimowy spacer</i>	<ul style="list-style-type: none"> Dziecko uzasadnia wartość spaceru dla zdrowia człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia poranne Rozmowa na temat umiejętnego wypoczyniania na świeżym powietrzu Zimowe zabawy na świeżym powietrzu 	<ul style="list-style-type: none"> Historyjka obrazkowa - ustalanie kolejności zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> Wdrażanie do kontrolowania własnych słów i zachowań w czasie zabawy 	<ul style="list-style-type: none"> Rytmika Uwrażliwianie na piękno otaczającego świata 	<ul style="list-style-type: none"> Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> Modlitwa – dzień Św. Józefa Czytanie Starego Testamentu

Czwartek	<i>Śnieżny pejzaż</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wykonuje pracę plastyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisywanie zimowych obrazków • Rozwiązywanie zagadek 	<ul style="list-style-type: none"> •Uczenie wyrażania radości z dobrze wykonanej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • Praca plastyczna •Kształtowanie wrażliwości na piękno wykonanych prac 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Sakramentu • Czytanie Nowego Testamentu
Piątek	<i>Dbamy o swoje zdrowie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wypowiada się na temat: Jak należy zimą troszczyć się o zdrowie swoje i innych? 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne •Kształtowanie nawyku dbania o zdrowie swoje i innych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wiersz – rozmowa kierowana na temat treści wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do odreagowywania zgromadzonych negatywnych emocji w sposób bezpieczny dla innych – nie krzywdząc nikogo 	<ul style="list-style-type: none"> • Inscenizacja wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • Ukazywanie konsekwencji kłamstwa w życiu człowieka • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa • Katecheza

GRUDZIEŃ (tydzień II, dzień 1)

Temat tygodnia: Zima wokół nas.

Temat dnia: Po jesieni zagościła zima.

Cel operacyjny: Dziecko wymienia charakterystyczne cechy zimy.

Środki dydaktyczne: B. Florczuk, U. Stadnik, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła sześciolatka. Przewodnik metodyczny* cz. I, II, wyd. MAC EDUKACJA, Kielce 2006; *Ilustrowana encyklopedia. Uczy i bawi*, SBM, Warszawa 2005; A. Meiani, *Encyklopedia dla dociekliwych. Wielka księga pytań i odpowiedzi*, wyd. Elżbieta Jarmońkiewicz, Zielona Góra 2002; V. Babin, *Moja pierwsza encyklopedia. Publikacja edukacyjna dla dzieci 6 - i 7 - letnich*, Larousse, Wrocław 2002; K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu. Przewodnik metodyczny dla nauczyciela*, wyd. JUKA, Warszawa 1999, janczary, talerz, kartoniki z nazwami poszczególnych pór roku; koła w czterech kolorach: zielonym, żółtym, czerwonym i białym; płyta CD.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

Zabawa orientacyjno – porządkowa z elementem wyprostnym „Zima”.

Dzieci stoją. Na hasło *Wiatr* dzieci - płatki śniegowe - wolno wirują na wietrze kręcąc się w jedną, a potem w drugą stronę. Na hasło *Mróz* dzieci zamieniają się w sople lodu, stając z uniesionymi w górę rękami i splecionymi palcami.

(Źródło: *Szkoła Sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s.76)

Zabawa ruchowa „Zimowe zaprzęgi”.

Dzieci słysząc dźwięk janczarów poruszają się parami (jedno za drugim) trzymając się za ręce. Jedno z nich jest woźnicą, a drugie koniem. Gdy usłyszą dźwięk talerza zaprzęgi przewracają się, wpadając w śnieżną zaspę. Po chwili wstają, „otrzepują się”. Następnie zamieniają się rolami i ruszają w dalszą drogę.

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmową mającą na celu zapoznanie dzieci z tematyką tygodnia oraz tematem dnia dzisiejszego.

4. Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów.

Wyznaczenie dyżurnych, przydzielenie konkretnych zadań i dyżurów.

5. Wspólna modlitwa poranna – dzień Opatrzności Bożej.

Modlitwa dziękczynna skierowana do Boga Ojca za dar i bogactwo poszczególnych pór roku.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Słuchanie fragmentu wiersza M. Majewskiego.

Raz w koło, raz w koło,

rok się kręci wesoło.

Karuzeli nikt nie wstrzyma:

wiosna, lato, jesień zima...

(Źródło: *Szkola sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s. 12)

2. Omówienie treści wiersza.

- Wymienianie przez dzieci nazw poszczególnych pór roku.
- Zwrócenie uwagi na cykliczność pór roku. Wyjaśnienie słowa: **cykliczność**.

3. Ukazanie następstw i regularności w otaczającym świecie:

Wiemy doskonale o tym, że Słońce na niebie świeci w ciągu dnia, a nocą Księżyc ukazuje swój blask, i tak jest zawsze. Wiemy też, że po dniu następuje zawsze noc, a po nocy dzień. Podobnie jest z poszczególnymi porami roku.

Występowanie pór roku związane jest z obiegiem Ziemi wokół Słońca oraz nachyleniem osi Ziemi. W pobliżu równika Słońce jest niemal nad naszymi głowami, dlatego jest tam zawsze gorąco, a promienie słoneczne są bardzo silne. W miarę zbliżania się do obu biegunów, promienie Słońca są słabsze, a Ziemia jest chłodniejsza.

(Źródło: *Ilustrowana encyklopedia. Uczy i bawi*, s. 10)

Dlaczego mamy pory roku?

Ponieważ oś Ziemi jest nachylona do płaszczyzny orbity, to w danym miejscu zmienia się w ciągu roku kąt padania promieni słonecznych na powierzchnię Ziemi. Gdy u nas jest lato, mówimy, że Słońce jest wysoko na niebie. Wtedy promienie słoneczne padają pod dużym kątem i przynoszą więcej ciepła. Dzień jest dłuższy niż noc. W tym samym czasie na półkuli południowej Słońce jest nisko. Promienie słoneczne padają pod małym kątem niosąc mniej ciepła – panuje wtedy zima. Dzień jest krótszy niż noc. Wiosną i jesienią dzień i noc trwają mniej więcej tyle samo.

Ciekawe jest też to, że na biegunach przez pół roku świeci słońce, a pół roku trwa noc. W rejonach podbiegunowych są tylko dwie pory roku: zima i lato, które trwają po sześć miesięcy. Natomiast w rejonach tropikalnych nie ma pór roku. Dzień i noc trwają zawsze tak samo długo. (Źródło: A. Meiani, *Encyklopedia dla dociekliwych. Wielka księga pytań i odpowiedzi*, s. 34-35)

4. Przypomnienie charakterystycznych cech wszystkich pór roku.

Rok dzieli się na cztery pory: wiosnę, lato, jesień i zimę. Zawdzięczamy ten dar Dobremu Bogu, który stworzył świat. **Wiosna** to pora zieleni. W ogródkach i na drzewach zakwitają kwiaty, a ich zapach unosi się w powietrzu. Czasami pada ciepły „deszczyk”. **Wiosenne miesiące to:** marzec, kwiecień, maj.

Latem słońce mocno grzeje i przez cały dzień jest bardzo ciepło. Owoce na drzewach i krzewach są już dojrzałe i można je zrywać.

Letnie miesiące to: czerwiec, lipiec, sierpień.

Kiedy nastaje **jesień**, z każdym dniem robi się coraz chłodniej. Liście na drzewach żółkną i brązowieją. Wiatr porywa je z gałęzi i unosi ze sobą...

Jesienne miesiące to: wrzesień, październik, listopad.

Zimą dni są krótkie, a wieczory i noce bardzo długie. Jest zimno. Drzewa nie mają liści, a ziemię okrywa biały śnieg.

Zimowe miesiące to: grudzień, styczeń, luty.

(Źródło: wg pozycji V. Babin, *Moja pierwsza encyklopedia. Publikacja edukacyjna dla dzieci 6 - i 7- letnich*, s. 12 - 13)

5. Podział nazw pór roku na sylaby.

wios-na, la-to, je-sień, zi-ma.

6. Zabawa ruchowa „Pory roku”:

Dzieci przy muzyce poruszają się w podskokach po sali.

Na hasło *kwiaty* – dzieci naśladują wyrastające z ziemi kwiaty.

Na hasło *słońce* – dzieci naśladują dłońmi przesyłane na ziemię promienie słońca.

Na hasło *deszcz* – uderzają o podłogę opuszkami palców, naśladując padający deszcz.

Na hasło *mróz* – stają i rozgrzewają zmarznięte dłonie pocierając jedną o drugą i chuchając na nie.

7. Zabawa dydaktyczna „Pory roku”:

Dzieci wymieniają nazwy pór roku. Starają się określić, co kojarzy się im z daną porą roku, (zwrócenie szczególnej uwagi na porę roku, która trwa obecnie), np.:

- wiosna: przebiśnieg, kwiaty, kwitnące drzewa...

- lato: słońce, wakacje, upał...

- jesień: dojrzałe owoce i warzywa, odloty ptaków...

- zima: śnieg, krótki dzień, długa noc, drzewa bez liści...

(Źródło: *Szkoła sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz.2, s.12)

8. Zabawa przy piosence pt. „Zima biała” (sł. J. Mackiewicz, muz. K. Kwiatkowska).

Dzieci kucają w kole.

Rankiem się zbudziła - wstają i machają w górze dłońmi,

śniegu nasypała - naśladują dłońmi spadające na ziemię płatki śniegu,

Będzie sanna, bo nareszcie – klaszczą,

przyszła zima biała - obracają się w koło z rękami na biodrach, unosząc na przemian kolana w górę.

Drzewa w białych czapach - unoszą złączone ręce nad głowę

droga w śniegu cała - ruch ręką w kierunku od siebie na zewnątrz

Lecą, lecą małe piórka - naśladują dłońmi spadające na ziemię płatki śniegu

przyszła zima biała - obracają się w koło z rękami na biodrach, unosząc na przemian kolana w górę.

(Źródło: płyta CD, *Szkoła sześciolatka*, cz.1)

• Rozmowa na temat piosenki.

- Po czym poznajemy, że przyszła zima?

- Wyjaśnienie słowa „sanna”.

9. Nauka piosenki metodą ze słuchu.

10. Zabawy wg zainteresowań dzieci w dowolnie wybranych kącikach tematycznych.

Część III

1. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych.

Ćwiczenia z krążkiem:

- Chód i bieg z krążkiem na głowie (palce rąk przytrzymują krążek).
- Marsz z wysokim unoszenie kolan, dotykając kolanem krążka trzymanego oburącz poziomo.
- Wymachy lewą i prawą nogą w przód z dotknięciem krążka trzymanego przed sobą w wyciągniętych rękach.
- Krążek z tyłu w dole – w biegu uderzać piętami i palcami stóp o krążek.
- Stojąc na krążkach rozsuwanie i zsuwanie ich (ćwiczenie można wykonywać również w przysiadzie podpartym).
- W staniu jednonóż układanie krążka na kolanie nogi zgiętej i wzniesionej.
- Rozkrok (krążek na podłodze), w skłonie w przód przesuwanie oburącz krążka między stopami w przód i w tył.
- W siadzie skrzyżnym położyć krążek na głowie, ruchem głowy i tułowia zrzucić krążek w przód i złapać.
- W siadzie kłęcznym odsuwanie krążka w przód i przysuwanie do kolan, okrężne ruchy krążkiem po podłodze (froterowanie podłogi).
- W siadzie kłęcznym lub leżeniu przodem (pod każdą dłonią krążek):
 - wysuwanie zmienne krążków daleko przed siebie i z powrotem,
 - wysuwanie obu krążków jednocześnie w przód, rozsuwanie na zewnątrz i przysuwanie do siebie.
- Z siadu kłęcznego przesuwanie rąk z krążkiem do leżenia przodem i powrót do pozycji wyjściowej.
- Z przysiadu podpartego – stopy na krążku – odsunąć nogi jak najdalej do podporu przodem i przesunąć je z powrotem.
- **W leżeniu przodem:**
 - wyglądanie nad krążek i chowanie głowy za krążek, przeglądanie się w lusterku,
 - ramiona w bok – dotknięcie prawą stopą krążka trzymanego w lewej ręce i odwrotnie,
 - krążek pod brzuchem – przesuwać się w przód na krążku z pomocą rąk.
- **W leżeniu tyłem:**
 - krążek za głową – przenoszenie nóg za głowę i dotykanie krążka palcami stóp,
 - krążek nad klatką piersiową trzymany oburącz w położeniu pionowym – uderzanie stopami częścią podeszwową o krążek (bijemy brawo stopami o krążek).
- **Podskoki:**
 - obunóż i jednonóż wokół krążka,
 - przeskoki przez krążek przodem, tyłem, bokiem obunóż i jednonóż,
 - podskoki z krążkiem trzymanym między kolanami.

(Źródło: K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu. Przewodnik metodyczny dla nauczyciela*, s. 112-113).

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość.

Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość. Udzielenie pochwał i napomnień.

3. Gra edukacyjna – „Co tu pasuje? Cztery pory roku”.

Gra wspomagająca rozwój operacji myślowych (klasyfikacji) oraz pamięci.

4. Zabawy manipulacyjno - konstrukcyjne.

GRUDZIEN (tydzień II, dzień 2)

Temat tygodnia: Zima wokół nas.

Temat dnia: Jaka jest pogoda zimą?

Cel operacyjny: Dziecko nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla zimy.

Środki dydaktyczne: B. Florczuk, U. Stadnik, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła Sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, MAC EDUKACJA, Kielce 2006; T. Wójcik, Cz. Cyrański, W. Żaba – Żabińska, *Moje 6 lat, Scenariusze zajęć muzyczno – ruchowych*, MAC EDUKACJA, Kielce 2003; R. Domań, *Metody pedagogiki zabawy w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym*, KLANZA, wyd. PRZEDSZKOLAK, ilustracje przedstawiające zimowe zjawiska atmosferyczne, *Zjawiska atmosferyczne na Ziemi*, National Geographic; Cz. Cyrański, J. Faliszewska, *Moje 6 lat. Przewodnik metodyczny*, cz. 5 i 6, PW „MAC”, Kielce 1998 ; kalendarz pogody, wata, kartki z bloku technicznego, ołówki, gruby marker niebieski, igły, nitka, tablice demonstracyjne przedstawiające rodzaje emocji, wachlarz z kartek papieru kolorowego, czekolada; cytryna, szczypta soli, kawałek ogórka konserwowego, instrumenty perkusyjne i dzwonki, arkusz papieru, symbole różnych nastrojów, kartki papieru i kredki; janczary;

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

- Zabawa orientacyjno – porządkowa z elementem wyprostnym „Zima”.

Dzieci stoją. Na hasło *Wiatr* dzieci - płatki śniegowe wolno wirują na wietrze, kręcąc się w jedną, a potem w drugą stronę. Na hasło *Mróz* dzieci zamieniają się w sople lodu, stając z uniesionymi w górę rękami i splecionymi palcami.

(Źródło: *Szkoła Sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s.78)

- **Zabawa ruchowa „Zaprzęgi”**. Dzieci słysząc dźwięk janczarów poruszają się parami (jedno za drugim) trzymając się za ręce. Jedno z nich jest woźnicą, a drugie koniem. Gdy usłyszą dźwięk talerza zaprzęgi przewracają się wpadając w śnieżną zaspę. Po chwili wstają, „otrzepują się”. Następuje zamiana ról i ruszają w dalszą drogę.

- Zabawa ruchowa „Sople lodu”.

Dzieci swobodnie poruszają się po sali w rytm muzyki. Wybrane dziecko – *mróz* przez dotknięcie ręką zamienia swoich kolegów w *sople lodu*. Dotknięte dzieci zatrzymują się i w pozycji na baczność pozostają do końca zabawy.

Zabawę powtarzamy kilkakrotnie.

(Źródło: *Moje 6 lat. Scenariusze zajęć muzyczno – ruchowych*, s. 49)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień Aniołów Stróżów.

5. Katecheza.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Indywidualne wypowiedzi dzieci na temat pogody zimą na podstawie własnych doświadczeń.

2. Wyjaśnienie pojęć: śnieg, szron, grad, zamieć, odwilż, z wykorzystaniem obrazków.

Śnieg powstaje ze znajdujących się w chmurze drobniutkich kryształków lodu, które zlepiają się tworząc płatki. Gdy płatki te staną się odpowiednio ciężkie, spadają na ziemię w postaci śniegu i tworzą pokrywę, w której między płatkami uwięzione jest powietrze. Różnorodność kształtów płatków śniegu jest zdumiewająca, ale zwykle są one sześcioramienne. Nigdy nie znaleziono dwóch identycznych.

(Źródło: *Niezwykła natura. Pogoda. Zjawiska atmosferyczne na Ziemi*, s. 38)

Mgła i szron - Gdy jest ciepło, ziemia zaczyna parować i powstaje **mgła** (para wodna), gdy nocą ochłodzi się, to mgła zamienia się w drobniutkie igiełki lodu, które osiadają na drzewach, krzewach, domach w postaci szronu (szron to inaczej sadz lub szadz). Osroniony świat wygląda jak z bajki. Szron jest groźny dla ptaków, gdyż pokrywa ich pożywienie. Należy je wtedy dokarmiać. Kiedy jest szron, robi się bardzo ślisko i trzeba uważać na drogach. Najlepiej obserwować go w czasie spaceru, oglądać przez szkło powiększające.

Grad - Jeśli nadarzy się okazja, należy złapać kilka kulek gradu i poprosić dzieci, aby je opisały (twardy, zimny, topi się); są to kawałki lodu w kształcie kulki. Grad to duże krople deszczu, które spadając - zamarzły.

Zamieć śnieżna - tworzy się, kiedy silny wiatr unosi z ziemi śnieg.

Odwilż - powstaje wtedy, gdy temperatura powietrza wzrasta, powodując topnienie śniegu.

(Źródło: *Moje 6 lat. Przewodnik metodyczny*, cz. 5 i 6, s. 67 - 68)

3. Zabawa ruchowa „Bałwanki i słońce”.

Jedno dziecko zostaje słońcem, pozostałe bałwankami. Kiedy *słońce* nie grzeje (dziecko kuca i zasłania twarz), *bałwanki* cieszą się, biegają po całej sali. Gdy na znak nauczyciela *słonko* zaczyna grzać (dziecko chodzi między *bałwankami*), *bałwanki* zaczynają się topić (dzieci przysiadają, kulą się). Zabawę powtarzamy kilkakrotnie.

(Źródło: *Moje 6 lat. Przewodnik metodyczny*, cz. 5 i 6, s. 40)

4. Określanie pogody, zaznaczanie jej zjawisk na kalendarzu pogody.

5. Zabawa relaksacyjna z elementem masażu „Nadeszła zima”.

Dzieci siadają na obwodzie koła jedno za drugim w takiej odległości, aby mogły swobodnie dotykać pleców sąsiada. Nauczyciel wypowiada słowa charakteryzujące zimową pogodę, a dzieci przedstawiają je za pomocą palców i dłoni na plecach kolegów, np.:

Pada śnieg. - Drobne ruchy opuszkami palców,

Najpierw drobny, - delikatne,

potem coraz gęściejszy - coraz szybsze,

Jest go coraz więcej... - szybkie i mocniejsze uderzenia opuszkami palców.

Już zasypał cały świat - rysowanie dłońmi dużego koła.

Zaczyna wiać zimowy wiatr - delikatne dmuchanie (chuchanie) w plecy,

Jest coraz silniejszy... - mocniejsze dmuchanie (chuchanie) w plecy,

Mróz skuł rzeki lodem - pocieranie pleców dłonią z góry na dół.

(Źródło: *Szkola Sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s.78)

6. Zabawa ruchowo – naśladowcza „Zimowa pogoda”.

- Na hasło *śnieg* – dzieci naśladują spadające na ziemię płatki śniegu, unoszą dłonie w górę, ruszają palcami i opuszczają je w dół.
- Na hasło *grad* dzieci kucają i dłońmi uderzają w podłogę.
- Na hasło *zamieć* dzieci, naśladując wirujące na wietrze płatki śniegu, z uniesionymi w górę rękami kręcą się w koło (raz w jedną, raz w drugą stronę).

7. Praca plastyczno - techniczna: Wykonanie śniegowych chmurek z kartonu i waty.

Dzieci otrzymują kartki z bloku technicznego. Rysują ołówkiem na nich kształt dużej chmury. Nauczyciel pogrubia ślad grubym markerem (niebieskim). Dzieci kolorują sylwetę chmury pastelami w kolorze niebieskim i szarym (kolorując całą powierzchnię kredki), którą następnie wycinają. Z waty delikatnie formują zbite kulki, czyli śniegowe płatki. Z pomocą nauczyciela nawlekają płatki przy użyciu igły na 4 - 5 nitki i przymocowują do wyciętej chmury za pomocą taśmy klejącej. *Śniegowe chmurki* możemy umieścić na wystawie, lub zawiesić je jako dekoracja sali.

(Źródło: *Szkola Sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s.78)

8. Wspólne zorganizowanie wystawy prac plastycznych.

9. Zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

Część III

1. Mój nastrój.

Nauczyciel rysuje na arkuszu papieru okienka, jak w kalendarzu obrazkowym. Każde dziecko w jednym z okienek rysuje flamastrem swój nastrój, w jakim się obecnie znajduje – *słońce*, *słońce za chmurką*, *mgłę*, *zachmurzenie*, *deszcz*, *piorun*.

Dla ułatwienia wyboru można dzieciom pokazać przykładowe symbole poszczególnych nastrojów, a znaczenie symboli można potraktować w następujący sposób:

Słońce – „Jestem bardzo radosny, bardzo wesoły”.

Słońce za chmurką – „Jest mi dobrze, czuję się dobrze”.

Mgła – „Nie wiem, jaki mam nastrój, jest mi trochę dobrze, ale też i trochę smutno”.

Zachmurzenie – „Jest mi smutno, czuję się niezbyt dobrze”.

Deszcz – „Jest mi bardzo smutno, chce mi się płakać, czuję się bardzo źle”.

Piorun – „Jestem zły, zdenerwowany, nie mam ochoty na nic”.

Oprócz wersji rysunkowej każde dziecko może werbalnie uzasadnić swój wybór.

(Źródło: R. Domań, *Metody pedagogiki zabawy w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym*, s. 41 - 42)

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski.

Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość. Próba odpowiedzi na pytanie: - Czy staram się opanowywać swoje emocje, zwłaszcza negatywne?

Udzielenie pochwał i napomnień.

4. Zabawy w wybranych kąciakach zainteresowań.

GRUDZIEŃ (tydzień II, dzień 3)

Temat tygodnia: Zima wokół nas.

Temat dnia: Zimowy spacer.

Cel operacyjny: Dziecko uzasadnia wartość spaceru dla zdrowia człowieka.

Środki dydaktyczne: B. Florczuk, U. Stadnik, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła Sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, wyd. MAC EDUKACJA, Kielce 2006; T. Wójcik, Cz. Cyrański, W. Żaba – Żabińska, *Moje 6 lat. Scenariusze zajęć muzyczno - ruchowych*, wyd. MAC EDUKACJA, Kielce 2003; muzyka na płycie CD, koc, historyjka obrazkowa, kartki ze śladami do wydeptania.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

Zabawa orientacyjno – porządkowa z elementem wyprostnym „Zima”.

Dzieci stoją. Na hasło *Wiatr* dzieci - płatki śniegowe wolno wirują na wietrze, kręcąc się w jedną, a potem w drugą stronę. Na hasło *Mróż* dzieci zamieniają się w sople lodu, stając z uniesionymi w górę rękami i splecionymi palcami.

(Źródło: *Szkoła Sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s.76)

Zabawa ruchowa „Śpiący niedźwiadek”.

Gdy brzmią dźwięki wolnej melodii, dzieci – *niedźwiadki* poruszają się po sali na czworakach, spokojnie i ociężale. Podczas pauzy w muzyce zasypiają, zwijając się na podłodze w małe kłębki. Nauczyciel zakrywa kocem śpiącego *niedźwiadka* i sygnałem muzycznym, np. dźwięk trójkąta, daje pozostałym *niedźwiadkom* znak do wstania. Dzieci otaczają kołem *śpiącego misia* i odgadują, kogo nie ma wśród nich. Zabawę powtarzamy kilkakrotnie.

(Źródło: *Moje 6 lat. Scenariusze zajęć muzyczno – ruchowych*, s. 46)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmową mającą na celu przypomnienie tematu tygodnia oraz zapoznanie z tematem dnia dzisiejszego.

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień Świętego Józefa.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Historyjka obrazkowa:

- umieszczenie na tablicy historyjki obrazkowej przedstawiającej zimowe zabawy dzieci na świeżym powietrzu,
- omówienie treści poszczególnych obrazków historyjki,
- ustalenie kolejności zdarzeń (ponumerowanie obrazków przez dzieci).

2. Wdrażanie do kontrolowania własnych słów i zachowań w czasie zabawy na podstawie omawianej historyjki obrazkowej.

- Zwrócenie szczególnej uwagi na bezpieczeństwo dzieci podczas zimowych zabaw (konieczność wyboru bezpiecznego miejsca na zabawę).
- Wymienianie przez dzieci sytuacji zagrażających ich bezpieczeństwu (niewłaściwy ubiór, niewłaściwy sposób korzystania ze sprzętu zimowego).
- Omówienie poprawnych wzorów zachowań podczas zabaw na śniegu.
- Zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę właściwego traktowania i odnoszenia się do kolegów i koleżanek podczas wspólnej zabawy (na podstawie historyjki obrazkowej lub doświadczeń z życia).
- Ukazanie dzieciom konsekwencji złego postępowania.
- Zachęcenie dzieci do kontrolowania własnych słów i zachowań w czasie zabaw.

3. Rozmowa na temat umiejętnego wypoczywania na świeżym powietrzu (ukazanie wartości spaceru dla zdrowia człowieka).

4. Uwrażliwianie na piękno otaczającego świata podczas wspólnego wyjścia na zimowy spacer.

- Podziwianie piękna zimowej przyrody.
- Spontaniczne wypowiedzi dzieci na temat zaobserwowanych zjawisk.

5. Zimowe zabawy na świeżym powietrzu:

- **Zabawa na powietrzu „Wydeptujemy ślady na śniegu”.**

Dzieci stoją na ośnieżonym placu. Każde dostaje kartkę ze śladem do wydeptania i wydeptuje na śniegu swój wzór z kartki, idąc noga za nogą. Można też to zadanie wykonać z podziałem na drużyny kilkuosobowe, które wydeptują dany ślad poruszając się jeden za drugim.
(Źródło: *Szkoła sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s. 81)

- **Wspólne lepienie bałwana. Zwrócenie dzieciom szczególnej uwagi na zgodną współpracę.**
- **Zorganizowanie konkurencji pt: „Kto najdalej rzuci kulką śniegową?”.**

Dzieci stają w jednym szeregu. Na umowny znak rzucają jak najdalej swoją kulkę.

6. Powrót do ochrony.

Część III

1. Dzielenie się wrażeniami ze spaceru.

- Indywidualne wypowiedzi dzieci na temat tego, co się im najbardziej podobało.
- Jak przebiegała współpraca w grupie lub zespole?

2. Rytmika.

3. Czytanie Starego Testamentu.

4. Refleksja nad własnym postępowaniem.

5. Zabawy konstrukcyjno – manipulacyjne.

GRUDZIEŃ (tydzień II, dzień 4)

Temat tygodnia: Zima wokół nas.

Temat dnia: Śnieżny pejzaż.

Cel operacyjny: Dziecko wykonuje pracę plastyczną o tematyce zimowej.

Środki dydaktyczne: Pismo Święte, ilustracje przedstawiające zimowe pejzaże; kartki bloku rysunkowego i technicznego, klej, kalka biurowa (ołówkowa), gazeta; żelazko, krążki; K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu. Przewodnik metodyczny dla nauczyciela*, Wydawnictwo JUKA, Warszawa 1999; red., J. Osajdy, *Wyprawy z borsukiem*, Weda, Szczecin 2001; red. I. Rup, *Zagadki od A do Z*, Płock 2000; E.J.P. Frątczakowie, *Przyrodnicze zagadki Agatki*, t. 2, wyd. Arcanus, Bydgoszcz 1994.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Wspólna modlitwa poranna – *dzień Najświętszego Sakramentu*.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Rozwiązywanie zagadek o tematyce zimowej.

Dzieci siadają na dywanie i rozwiązują zagadki czytane przez nauczyciela. Spośród obrazków rozłożonych na dywanie wybierają te, które są rozwiązaniami zagadek.

*Maleńkie gwiazdeczki,
co z nieba spadają,
ziemię jak pierzyną
zimą pokrywają. (śnieg)*

*Gdy te mroźne kulki
na ziemię padają,
często w gospodarstwie
szkody wyrządzają. (grad)*
(Źródło: red. J. Osajdy, *Wyprawy z borsukiem*)

*Ten zimowy pojazd
wszystkie dzieci mają,
po śniegu z góreczki
z ochotą zjeżdżają. (sanki)*
(Źródło: I. Rup, Zagadki od A do Z, s. 71)

*Jaka to para umie w zgodzie
tańczyć i skakać tylko na lodzie?
A kiedy z ziemi znika lód,
nie robi kroku w tył ani w przód. (łyżwy)*

*Zadzierają noski deski dwie,
bo kto na nich stanie, w dół mknie.
A jak skończy zjeżdżanie,
bierze deski na ramię. (narty)*
(Źródło: E.J.P. Frątczakowie, Przyrodnicze zagadki Agatki)

*Wysokie i w zimie śniegiem pokryte.
Po nich alpiniści się wspinają
I ich szczyty zdobywają. (góry)*

2. Wypowiedzi na temat zimowych ilustracji.

Indywidualne wypowiedzi dzieci. Zwrócenie szczególnej uwagi na prawidłowy sposób budowania zdań.

3. Wykonanie pracy plastycznej pt. „Zimowy pejzaż”.

4. Uczenie wyrażania radości z dobrze wykonanej pracy.

- Kształtowanie wrażliwości na piękno wykonanych prac.
- Podziwianie prac wykonanych przez koleżanki i kolegów z grupy.
- Prezentacja każdej z prac dokonana przez dziecko lub nauczyciela.
- Nagradzanie każdej z wykonanych prac oklaskami.
- Umieszczenie wykonanych prac na wystawie.

5. Zabawy konstrukcyjno – manipulacyjne.

Część III

1. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych (patrz dzień 1).

2. Czytanie Nowego Testamentu.

3. Refleksja nad własnym postępowaniem.

- Czy dziękuję dobremu Bogu za dar wzroku?
 - Czy dbam o moje oczy nie przemęczając ich częstym oglądaniem telewizji i nadmiernym korzystaniem z komputera?
- Udzielenie pochwał i napomnień.

4. Zabawy w dowolnie wybranych kącikach zainteresowań.

GRUDZIEN (tydzień II, dzień 5)

Temat tygodnia: Zima wokół nas.

Temat dnia: Dbamy o swoje zdrowie.

Cel operacyjny: Dziecko wypowiada się na temat: Jak należy zimą troszczyć się o zdrowie swoje i innych?

Środki dydaktyczne: B. Mróz – Gajewska, *Zuzia i zima* lub W. Chotomska, *Ślizgawka*; B. Andrzejczuk, red. R. Łapińska, *Scenariusze zajęć dziennych z sześciolatkami*, cz. 3, wyd. Nowa Era, Warszawa 2005; ilustracje przedstawiające sporty zimowe oraz sprzęt służący do ich uprawiania; kartoniki z nazwami dyscyplin sportowych i sprzętu, B. Florczuk, P. Kaja, W. Żaba – Żabińska, Cz. Cyrański, *Sześciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz. 3, wyd. MAC EDUKACJA, Kielce 2004, B. Andrzejczuk, *Opowiadki familijne. Konspekty pracy z dziećmi dla przedszkoli i szkół podstawowych (klasy I-III)*, cz. 4, Dom Wydawniczy Rafael 2007.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Wspólna modlitwa poranna – *dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa*.

5. Katecheza.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Wypowiedzi dzieci na temat ulubionych dyscyplin sportowych i zabaw zimowych.

Umieszczenie na tablicy ilustracji przedstawiających sporty zimowe oraz sprzęt służący do ich uprawiania.

2. Udzielenie odpowiedzi na pytanie: Jakie dyscypliny uprawiają sportowcy przedstawieni na ilustracjach? Umieszczenie na tablicy pod poszczególnymi ilustracjami kartoników z nazwami dyscyplin sportowych i sprzętu.

3. Rozmowa na temat wpływu sportu i zabaw zimowych na nasze zdrowie (ruch – sprawność ciała; kontakt ze świeżym powietrzem – dotlenienie organizmu; wesoła zabawa – odprężenie i relaks psychiczny; hartowanie organizmu – odporność na choroby).

(Źródło: red. R. Łapińska, *Scenariusze zajęć dziennych z sześciolatkami*, cz. 3, s. 69)

4. Zwrócenie uwagi na konieczność spożywania w okresie zimowym warzyw i owoców, które wzmacniają odporność naszego organizmu dostarczając potrzebne witaminy.

5. Zabawa „Sałatka zdrowia”.

Dzieciom rozdajemy sylwety warzyw i owoców (np. w formie medali zawieszamy je na szyi). Wszyscy siadają w dużym kręgu na krzeselkach i zwróceni są twarzą do środka koła. Jedno z dzieci jest kucharzem i wymienia rodzaje owoców (warzyw), z których można zrobić zdrową sałatkę.

Wymienione dzieci – owoce (warzywa) wchodzi do środka koła. Gdy kucharz mówi, że owoce (warzywa) należy posiekać w kostkę, dzieci podskakują obunóż w miejscu, gdy mówi, że sałatkę należy wymieszać – dzieci przemieszczają się w obrębie koła utworzonego z krzesel. Kiedy dzieci – owoce (warzywa) usłyszą, że sałatka jest gotowa – siadają skrzyżnie na podłodze.

(Źródło: *Sześciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz. 3, s.112)

6. Jak ubieramy się zimą?

Rozmowa na temat właściwego ubioru podczas zabaw zimowych inspirowana wierszami: B. Mróz - Gajewskiej pt. „Zuzia i zima” lub W. Chotomskiej pt. „Ślizgawka”:

„Zuzia i zima”

Patrzy Zuzia przez okienko.

*- Mamo, świat się przykrył białą kołderką,
ja chcę tak samo!*

Idzie Zuzia przez podwórko.

Wiatr za kaptur Zuzię złapał.

Mróz w policzki Zuzię drapał.

Lód buczkom drogę płączy.

Oj, kłopoty ma nasz bączek!

- Zuziu, na zimowe prztyczki

Najlepsza czapka, szalik i rękawiczki...

„Ślizgawka”

Przyszła zima, lecz nie sama.

Wiatr nadciągnął z nią w oddali.

Nie protestuj, gdy ci mama

chce nałożyć ciepły szalik.

Przyszła zima lodowata,

drobnym śniegiem wokół prószy,

nie zzymaj się, gdy ci tata

czapkę naciąga na uszy.

Przyszła do nas zima ostra,

mróz z nią kroczy przez ulice.

Zgódź się, gdy ci starsza siostra

radzi włożyć rękawice.

Bo kto będzie na ślizgawce

w rękawiczkach, szalu, czapce,

już takiego się nie ima
nawet najgroźniejsza zima.

(Źródło: Scenariusze zajęć dziennych z sześciolatkami, cz. 3, s.69 - 70)

- Rozmowa kierowana na temat treści wybranego wiersza.
- Inscenizacja wiersza Beaty Mróz - Gajewskiej pt. „Zuzia i zima”.

Wybranie chętnych dzieci do odegrania ról Zuzi i mamy. Dzieciom, które wcielą się w role wiatru, mrozu i lodu przypinamy kartoniki z nazwami poszczególnych zjawisk atmosferycznych lub nakładamy symboliczne opaski.

7. Zabawy manipulacyjno - konstrukcyjne.

Część III

1. Ukazanie konsekwencji kłamstwa w życiu człowieka na podstawie opowiadania pt. „Kłamaczucha”.

Melania wpadła do klasy zdyszana. Tuż przed nią wbiegł Piotrek. Witam spóźnialskich – zawołała pani. Piotrek spuścił wzrok, zaczerwienił się i pod nosem wymruczał: Przepraszam, zaspałem. A ty Melanio, pani spojrzała na dziewczynkę. Ja, ja proszę pani, musiałam pomóc babci. Biedaczka poszła rano po bułki do sklepu, poślizgnęła i złamała nogę – tłumaczyła dziewczynka. Rodziców już nie było w domu, babcia siedziała na tych schodach i krzyczała. Wciągnęłam ją do domu, musiałam zadzwonić po pogotowie. Ciągnęłaś babcię ze złamaną nogą? - zapytała z niedowierzaniem pani. Tak – odparła Melania. Babcia jest lekka, jak piórko. Akurat – szepnął Karol. Widziałem Twoją babcię, waży chyba ze sto kilo. Widziałam twoją babcię, powtórzyła jak echo pani, nie wygląda na kogoś lekkiego, jak piórko. Zamyśliła się. Nie wolno także ciągnąć kogoś, kto ma złamaną nogę, trzeba najpierw ją unieruchomić. Ale ja ją unieruchomiłam – zawołała Melania. Psiknęłam w babcię gazem łzawiącym. Co takiego? – pani aż podskoczyła na krześle. Moja mama ma gaz łzawiący na bandytów, bo kiedyś ją napadli, gdy wieczorem wracała do domu. Czasem zostawia go w szufladzie, w stole kuchennym. Ale to nie babcię miałaś unieruchomić, tylko nogę babci – rzekła przerażona pani. Musiałam najpierw unieruchomić babcię, bo strasznie krzyczała – wyjaśniła Melania. Gdy już babcia była unieruchomiona, to zajęłam się nogą. Co zrobiłaś? – dopytywały się dzieci z zaciekawieniem. Miałaś pod ręką jakąś deskę? Tak, rzekła dumnie Melania. Miałam deskę do prasowania. Deska do prasowania jest ogromna – wykrzyknął Darek. Aby unieruchomić nogę, trzeba mieć małą deseczkę, albo taką specjalną szynę – dodał. Deską do prasowania można unieruchomić całą babcię. Bo właśnie tak zrobiłam – odezwała się zła już Melania. Unieruchomiłam całą babcię, przywiązałam ją do deski, przy okazji nogą ruszać też nie mogła. Nogą to ona już wcześniej ruszać nie mogła, bo była nieprzytomna od tego gazu łzawiącego – zauważył Darek. A kiedy napadnięto Twoją mamę? – zmienił nagle temat Piotrek. Jakiś czas temu – odparła Melania. Wracała w nocy z pracy i z ciemnej bramy wyskoczyło trzech bandytów, zażądali od niej wszystkich pieniędzy. Ojej! – piszczały dziewczynki. I co dalej? Mama chodziła na kurs karate i pokazała im, gdzie raki zimują! A co do tego mają raki? – zapytała Kinga. Tak się mówi – wyjaśnił Darek. Pewnie ich pokonała w walce. Dała im do zrozumienia, żeby jej więcej nie zaczepiali. No właśnie - przytaknęła Melania. Jednak tatuś wciąż się boi o mamusię i dlatego kupił jej gaz łzawiący – dodała. Jeśli twoja mama trenowała karate, to tatuś sam powinien ten gaz nosić. Pewnie bardziej mu się przyda, niż mamie – rzekł poważnie Darek. Dość już! – przerwała pani. Zabieramy się do lekcji. Melanio, pozdrów ode mnie babcię – popatrzyła na dziewczynkę. Dobrze, pozdrowię. Melania była całkiem zadowolona z tego, jak potoczyły się sprawy. Nie dostała uwagi do dzienniczka z powodu spóźnienia. Przepadła też znaczna część lekcji i pani nie zdążyła pytać z mnożenia i dzielenia.

Tatus wrócił z pracy i oznajmił Melanii, że mama pojechała do babci Kazi. Po co? – zdziwiła się dziewczynka. Mama jeździła do babci zazwyczaj w sobotę lub niedzielę. Babcia złamała nogę i pewnie nie chciała nas martwić, więc nie zadzwoniła – tłumaczył tatuś. Zawsze powtarza, że mama ma tyle obowiązków. To skąd mama wie, że babcia złamała nogę? – zapytała dziewczynka. Dzwoniła do twojej pani, ponieważ chciała się dowiedzieć, jak sobie radzisz w szkole, ale gdy usłyszała, że babcia złamała nogę, to od razu pojechała do jej mieszkania. Melania rozdziawiła ze zdziwienia buzię. Nagle wszystko zrozumiała. Jej niewinne kłamstwo wyjdzie na jaw. Mama pewnie była tak przerażona, gdy dowiedziała się o babcinej złamanej nodze, że nie zdążyła o nic więcej wypytać. Co jednak, gdy okaże się, że babci noga jest cała? Mama zadzwoni wtedy jeszcze raz i wyda się, że to Melania naopowiadała tych kłamstw. Ja tylko chciałam, żeby pani nie wpisała mi spóźnienia do dzienniczka – pomyślała dziewczynka. Ale się narobiło! I co ja teraz biedna pocznę? Mama będzie bardzo zła. Błada jesteś – powiedział nagle tatuś przyglądając się córce. W ten sposób zupełnie nieświadomie podsunął Melanii pomysł na kolejne kłamstwo. Bardzo źle się czuję! – odparła dziewczynka. Chyba zrobiłam coś strasznego, ale to było niechcący tatusiu! Co się stało? – tato bardzo się zaniepokoił. W szkole na moją ławkę spadła pinezka z tablicy korkowej, ja ją podniosłam i tak się zagapiłam na panią, która bardzo ciekawie opowiadała, że wzięłam ją do buzi – ciągnęła Melania. W pewnym momencie się zakrztusiłam i chyba połknęłam tę pinezkę? – dodała nieśmiało. Ależ, Melanio! – wykrzyknął tato. Tyle razy ci powtarzaliśmy, że nie wolno brać żadnych przedmiotów do buzi. Tatuś zaczął nerwowo chodzić po pokoju. W podobnych sytuacjach, kiedy nie wiedział, co ma robić, dzwonił zawsze do mamy. Melania wiedziała, że teraz jednak nie zadzwoni – nie chciał mamy martwić. Nie przypuszczał nawet, że babci noga jest cała i zdrowa. Ubieraj się! – zdecydował. Jedziemy do szpitala. Ta pinezka w twoim brzuszku może wyrządzić poważne szkody. Muszą tym zająć się lekarze. Melanii było wszystko jedno, gdzie ją tatuś zawiezie. Chodziło tylko o to żeby mama się nie złościła, a nie można się przecież złościć na chore dziecko. Tatuś denerwował się coraz bardziej. Nie mógł odpalić samochodu, a potem o mały włos nie przejechałby skrzyżowania na czerwonym świetle. Cały czas też zerkał na Melanię i pytał – dobrze się czujesz, córeczko? Nie jest ci za zimno? A może za gorąco? Nie czujesz się słabo? I tak przez całą drogę, aż do szpitala. Gdy już byli na miejscu, tatuś pędził tak przez szpitalne korytarze, że Melania nawet nie wiedziała, iż potrafi tak szybko się poruszać. Miły lekarz zaprosił ich do gabinetu. Wypytał o wszystko tatusia, a potem Melanii zrobiono całą masę różnych badań. Wygląda na to, że nie połknęłaś jednak tej pinezki – szepnął tatuś z ulgą. Prześwietlenie nic nie wykazało. Może, gdy się zakrztusiłam, wyleciała z buzi? – powiedziała cicho Melania. Czulałam jednak, jakbym ją połknęła. Jeszcze teraz kluje mnie w brzuszku! Tatuś nic nie odpowiedział. Siedział przy łóżku córeczki i patrzył smutno w okno. Wieczorem przyjechała mamusia. Przywitała się z dziewczynką i pocałowała ją w czoło. Była jednak jakaś inna. Nie było w niej tyle ciepła, co zawsze i jakby mniej serdeczności. Najważniejsze jednak, że nie była zła na Melanię. Jak się czuje babcia? - zapytał tatuś. Bardzo dobrze – odparła mamusia spoglądając przy tym na córeczkę. Ma dwie zdrowe ręce i dwie zdrowe nogi. Wszystko ci potem wyjaśnię – rzekła. Chyba, że Melania zechce zrobić to sama – dodała. A jej wzrok był tak przeszywający, że dziewczynkę oblał zimny pot. Z naszym dzieckiem także wszystko dobrze – powiedział tato. Będzie musiała jednak zostać kilka dni na obserwacji. Tatuś przeczytał Melanii fragment książki na dobranoc i rodzice opuścili szpital, obiecując, że jutro z samego rana przyjdą do niej.

Po kilku dniach Melania wróciła do domu. Kochanie, bardzo się cieszę, że jesteś zdrowa i że jesteś już w domu – powiedziała mamusia. Musimy jednak poważnie porozmawiać – dodała. Melania spuściła głowę i wpatrywała się w żółty kwiatek na niebieskim dywanie. Jeżeli spóźniłaś się do szkoły, powinnaś wykazać się odwagą i powiedzieć prawdę. Nie chciałam mieć uwagi w dzienniczku – wyznała dziewczynka. Myślałam, że będziesz niezadowolona, że się spóźniłam. Ale byłabym dumna z ciebie, że jesteś szczerą i odważną. To trudne przyznać się do

błądu – powiedziała mama. Przepraszam – szepnęła cichutko Melania. Córeczko, twoje kłamstwo sprawiło, że musiałam zwolnić się z pracy. Jadąc do babci bardzo się denerwowałam i martwiłam o nią. Później zadzwonił tatuś, że ty jesteś w szpitalu. Czy ty wiesz, co ja przeżyłam? Melania milczała. Było jej strasznie wstyd. Jedno kłamstwo pociągało za sobą drugie i wynikiły z tego same kłopoty. Nie byłoby ich, gdybyś nie kłamała. Mama podeszła do Melanii i przytuliła ją mocno do siebie. Dziewczynka właśnie na to czekała. Tak bardzo potrzebowała tej bliskości. Rozplakała się, ale były to łzy oczyszczenia – łzy ulgi i szczęścia, że mamusia jej wybaczyła. Kochanie – szepnęła mama głosem pełnym miłości. Czasem popełniamy błędy i brniemy coraz dalej w kłopoty. Zawsze jednak można powiedzieć stop i zawrócić na dobrą drogę. Im szybciej, tym lepiej – uśmiechnęła się. Im szybciej, tym łatwiej – odparła Melania i sama się zdziwiła, że mówi takie mądre rzeczy. Wiesz co, – mamusia filuternie popatrzyła na córkę. Czasem jest tak, że coś, co posiadamy, możemy wykorzystać w dobry lub zły sposób – powiedziała tajemniczo. Nie rozumiem – zdziwiła się dziewczynka. Kłamstwo nie jest dobre, ale masz fantazję i potrafisz bardzo dobrze wszystkich nabierać – mama roześmiała się. Zrób z tego pożytek. Jak? – zapytała zaskoczona Melania. Nie wiem! – mamusia wzruszyła ramionami, ale uśmiech miała wciąż na twarzy. Zapisz się do kółka teatralnego, albo wymyśl coś. Z kłamstwami jednak koniec – dodała stanowczo i pogroziła palcem. Wieczorem w odwiedzinie wpadł Darek. Upewnił się, że z Melanią jest wszystko w porządku i popędził do pokoju jej rodziców. Proszę pani! – zwrócił się do mamy Melanii. Mam dla pani niespodziankę, tego pani na pewno nie zna – dodał i zaczął wykonywać mnóstwo skoków, zamachów, ciosów. Tatuś i mamusia Melanii stali w osłupieniu, nie wiedząc, o co chodzi Darkowi. Chłopiec zbliżał się coraz bardziej do mamusi Melanii i w pewnym momencie krzyknął – a teraz będę atakował, niech się pani broni! – i zamachnął się na mamusię. Mamusia schroniła się za tatusia, a tatuś w porę złapał Darka za nogę. Chłopiec runął na podłogę. Rodzice spojrzeli pytająco na Melanię. Zapomniałam wam powiedzieć, że powiedziałam dzieciom w szkole, że mamusia ćwiczy karate i obezwładniła trzech bandytów – szepnęła. Rodzice wybuchnęli śmiechem. Darek z trudem podniósł się z podłogi i również zaczął się śmiać, choć nic z tego wszystkiego nie rozumiał.

Melania zapisała się do kółka teatralnego, była jedną z lepszych aktorek. Gdy pani powiedziała, że potrzebny jest ktoś, kto napisze tekst o wakacjach i pożegnaniu szkoły, w głowie Melanii powstał natychmiast cały pomysł. Ja napiszę taką historię – powiedziała. To bardzo odpowiedzialne zadanie. Taki tekst nazywa się scenariusz. Musisz każdemu przydzielić jakąś rolę. Melania napisała najpiękniejszy tekst, jaki czytano i słyszano w tej szkole. Przedstawienie było gorąco oklaskiwane. Mamusia po zakończeniu spektaklu powiedziała z dumą – zrobiłaś dobry użytek ze swojej fantazji. Wiem, mamo – odparła Melania, ale teraz musimy natychmiast udać się do domu, bo podobno ktoś włamał się nam do mieszkania. Melania – wykrzyknęła mamusia. Dziewczynka łobuzersko się uśmiechnęła i puściła do mamy oko. Tylko żartowałam – dodała.

(Źródło: B. Andrzejczuk, *Opowiadki rodzinne. Konspekty pracy z dziećmi dla przedszkoli i szkół podstawowych (klasy I-III)*, s. 68)

2. Rozmowa na temat treści wysłuchanego opowiadania.

- Jaką historię Melania opowiedziała nauczycielce, gdy spóźniła się na lekcję?

- Jakie następstwa pociągnęło za sobą to kłamstwo?

(Mama pojechała do babci, gdyż uwierzyła, że ona złamała nogę, Melania przestraszyła się, że mamusia będzie się złościć, gdy prawda wyjdzie na jaw i ponownie skłamała, czego efektem był jej pobyt w szpitalu);

- W jaki sposób możemy dobrze wykorzystać skłonność do fantazjowania? (kółko teatralne, pisanie opowiadań, wierszy, scenariuszy, a nawet malowanie obrazów itd.);

- Czy mamy prawo do błędów? („Nie popełnia błędów tylko ten, kto nic nie robi”).

3. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba odpowiedzi na pytanie:

- Jak powinniśmy się zachować, gdy skłamiemy? (umieć się przyznać do kłamstwa, przeprosić, starać się go naprawić),
- Jak ja postępuję w sytuacjach, w których boję się powiedzieć prawdę?
- Czy w dniu dzisiejszym starałem się mówić prawdę?
- Czy w sytuacjach konfliktowych miałem odwagę przyznać się do swych błędów i złego postępowania?

Udzielenie pochwał i napomnień.

4. Wdrażanie do odreagowywania zgromadzonych negatywnych emocji w sposób bezpieczny dla innych – nie krzywdząc nikogo (np. przez rozmowę, zabawę i pracę).

5. Zabawy przy stolikach (układanie puzzli, układanek, itp.)

Temat tygodnia: <i>Przygotowujemy się do Świąt Bożego Narodzenia</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Bliskie przyjscie Jezusa</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko oczekuje na przyjscie Zbawiciela 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćw. Poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie dzieci w atmosferę Świąt Bożego Narodzenia na podstawie opowiadania • Porządkowanie zdarzeń w usłyszonym tekście z uwzględnieniem określeń czasu. • Zagadki 	<ul style="list-style-type: none"> • Dzielenie się spostrzeżeniami z domów rodzinnych na temat przygotowań świątecznych domu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pantomima • Taniec integracyjny • Praca plastyczna w małych zespołach 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa poranna - dzień Opatrzności Bożej
Wtorek	<i>Symbole i tradycje Bożonarodzeniowe</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko wyjaśnia znaczenie symboli i opowiada o tradycjach Bożego Narodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zabawy rozwijające zmysły 	<ul style="list-style-type: none"> • Przybliżenie dzieciom tradycji i zwyczajów świątecznych • Zapoznanie z symbolami bożonarodzeniowymi, wyjaśnienie ich znaczenia • Wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa tematyczna z elementami dramy 	<ul style="list-style-type: none"> • Śpiew kolęd i pastorałek 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa poranna - dzień Aniołów stróżów • Katecheza
Środa	<i>Jak dobrze przeżyć Świąta Bożego Narodzenia?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko opowiada o tym, w jaki sposób dobrze przygotować się do Świąt Bożego Narodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa kierowana • Quiz • Zabawa w skojarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Ocenianie porządków w kącikach 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmika 	<ul style="list-style-type: none"> • Postanowienie spełnienia dobrego uczynku w tym dniu jako daru dla Dzieciątka • Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa poranna - dzień Świętego Józefa • Czytanie Starego Testamentu
Czwartek	<i>Ubieramy choinkę</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Dziecko uczestniczy w ubieraniu choinki 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne • Zabawa muzyczno-ruchowa 	<ul style="list-style-type: none"> • Wiersz • Zabawa dydaktyczna 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa • Zachęcanie do oczekiwania na swoją kolej podczas wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa z elementami dramy • Śpiew kolęd 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksja na własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Modlitwa poranna-dzień Najświętszego Sakramentu

			<ul style="list-style-type: none"> •Zestaw ćwiczeń gimnastycznych 		<ul style="list-style-type: none"> •Wspólne ubieranie choinki 			<ul style="list-style-type: none"> •Czytanie Nowego Testamentu
Piątek	<i>Świąteczne życzenia</i>	<ul style="list-style-type: none"> •Dziecko składa świąteczne życzenia 	<ul style="list-style-type: none"> •Ćwiczenia poranne •Wyjście do chorych – przypomnienie zasad kulturalnego zachowania się i bezpieczeństwa podczas spaceru 	<ul style="list-style-type: none"> •Rozmowa kierowana •Składanie życzeń chorym 		<ul style="list-style-type: none"> •Śpiew kolęd 	<ul style="list-style-type: none"> •Refleksja nad własnym postępowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> •Modlitwa poranna-dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa •Katecheza •Udział w przygotowaniach i przebiegu Wigilii ochronce

GRUDZIENÍ (tydzień III, dzień 1)

Temat tygodnia: Przygotowujemy się do Świąt Bożego Narodzenia.

Temat dnia: Bliskie przyjście Jezusa.

Cel operacyjny: Dziecko oczekuje na przyjście Zbawiciela.

Środki dydaktyczne: B. Ferrero, *Legenda o złym pasterzu w: Program dydaktyczno-wychowawczy wg koncepcji bł. Edmunda Bojanowskiego dla dzieci 3 - 6 letnich. Przez okulary wiary - ANEKS*, Rymanów 2002; M. Walczak, D. Kręcisz, *Wesołe przedszkole pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, WSiP Warszawa 2006; B. Okraska – Ćwiek, M. Walczak, *Wesoła szkoła sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, WSiP, Warszawa 2003; E. Januchta, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, MAC EDUKACJA, Kielce 2007; *Super zajęcia dla grup młodszych RAAB*, grudzień 2007; pudełka po zapalkach, papier kolorowy, nożyczki, klej, nici.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

- Zabawa „Ubieramy choinkę”.

Dzieci naśladują wieszanie bombek na choince - wspinają się na palce, zawieszając wysoko bombki, przykucają, wieszając je nisko.

- Zabawa „Toczenie śnieżnej kuli”.

Idąc w skłonie, dzieci naśladują toczenie śnieżnej kuli raz prawą ręką, raz lewą.

- Zabawa „Pajac skacze”.

Dzieci naśladują podskoki pajaca. Wykonują podskok wykroczny z jednoczesnym uniesieniem rąk do góry i klaśnięciem nad głową.

- Zabawa „Rysujemy nogą”.

Dzieci stają na jednej nodze, palcami drugiej stopy rysują na dywanie kontury bombek w kształcie dużych i małych kół.

Maszerują po obwodzie koła, wykonując sześć kroków z jednoczesnym klaskaniem w dłonie, sześć kroków bez klaskania.

(Źródło: *Szkoła pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2. s. 27)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmowa mająca na celu zapoznanie dzieci z tematyką tygodnia oraz tematem dnia.

4. Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów.

Wyznaczenie dyżurnych, przydzielenie konkretnych zadań i dyżurów.

5. Wspólna modlitwa poranna - dzień Opatrzności Bożej.

Modlitwa dziękczynna skierowana do Boga Ojca za dar narodzenia Pana Jezusa.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Wprowadzenie dzieci w atmosferę Świąt Bożego Narodzenia. Słuchanie opowiadania B. Ferrero *Legenda o złym pasterzu*.

Żył kiedyś pasterz, który miał okropny charakter, a do tego dwa psiska, jeszcze gorsze od niego. Mieszkał sam ze swymi owcami i psami, gdyż inni pasterze bali się go.

Był człowiekiem swarliwym i mściwym, nieustannie złym na coś, na kogoś. Jego oczy zwykle były pełne złości, a jego broda najeżona i nieporządna. Jego słowa były zawsze pełne goryczy i nikt jeszcze nie widział go uśmiechniętego. Żebracy, którzy pukali do jego drzwi, musieli szybko uciekać przed napadającymi na nich psami i groźbami pasterza.

Gdy w świętą noc innym pasterzom ukazał się anioł, oznajmiając narodziny Dzieciątka, pasterz zrzędził: „To głupie oszustwo dla łatwowiernych” - i zawinął się ze złością w swoją pelerynę, czarną jak jego serce.

Ale właśnie tej nocy wydarzyło się coś nadzwyczajnego.

Obcy człowiek w nocy

W pobliżu domu pasterza, wędrował w poszukiwaniu ognia pewien Człowiek. Pukał do wszystkich drzwi.

„Pomóżcie mi dobrzy ludzie – błagał - moja żona dopiero co urodziła Dziecko i muszę rozpalić ogień, by ich ogrzać, Kobieta i Maleńkiego”. Ale noc była głęboka, wszyscy spali i nikt Mu nie odpowiadał. Mężczyzna szukał i szukał. Był to św. Józef. Ciemności otaczały Go zewsząd, ale w pewnym momencie ujrzał blask ognia. Zbliżył się do niego, prawie biegnąc. Było to ognisko złośliwego pasterza, który pilnował swego stada. Psy spały u jego nóg, a wokół spały, jedna przy drugiej, owce. Kiedy św. Józef się zbliżył, psy się obudziły. Chciały zaszczekać, ale z ich pysków nie wydobył się żaden głos. Pasterz zachęcał je, by zaatakowały intruza. Psy z najeżoną sierścią i wyszczerzonymi, błyszczącymi zębami w świetle ogniska, rzuciły się w kierunku św. Józefa, ale gdy dotarły blisko, jakby zmuszone przez niewidzialną rękę, ułożyły się u Jego nóg. Pasterz zdumiony i poirytowany, chwycił swój sękaty kij i nagłym ruchem rzucił go z całej siły na Obcego. Ale kij zbczył ze swej drogi i ze świstem poleciał daleko na pole. Nowo przybyły miał twarz łagodną, był bezbronny: zbliżył się do pasterza, idąc spokojnie pomiędzy uśpionymi owcami, dotykając ich zaledwie i nie budząc. „Przyjacielu, podaruj mi trochę ognia, abym mógł ogrzać Dziecko i Jego Matkę” - poprosił Józef. Pasterz już miał odpowiedzieć niegrzecznie, ale przypomniał sobie, że psy nie pogryzły przybysza, kij go nie uderzył, a owce nie zbudziły się. Trochę zaniepokojony, nie śmiał odmówić. „Weź, ile chcesz” - powiedział szorstko.

Jak garść czerwonych jabłek

Nie było już tam prawie płomienia, gałęzie i główne były zwęglone. Leżała tam tylko garść żaru, a Obcy nie miał ze sobą ani wiaderka, ani łopaty, by go wziąć. Stary pasterz zauważył to i złośliwie powtórzył: „Weź, ile chcesz... jeśli potrafisz”. Święty Józef schylił się, wziął rękoma trochę żaru, zawinął w połę swojego płaszcza i podziękowawszy, odszedł. Ogień nie parzył ani jego rąk, ani płaszcza. Wziął go, jakby to była garść czerwonych jabłek. Pasterz zdumiał się. „Co za noc” - myślał. „Psy nie gryzą, kije nie uderzają, owce nie boją się, a ogień nie parzy”. Zawołał głośno, zwracając się do Obcego: „Co to za dziwna noc! Dlaczego wszyscy są dobrzy?”. Człowiek odpowiedział uprzejmie: „Musisz to sam zrozumieć sercem, Ja nie mogę ci powiedzieć tego”. Stary pasterz zdecydował, że nie spuści z oczu Obcego i zaczął z dala iść za nim. I tak odkrył, że Człowiek nie ma nawet chaty, by się schronić, że Jego żona i Dziecko znajdują się w czymś w rodzaju grotty, która nie chroni od zimna. Gdy pasterz zobaczył dziecko, jego zimne i zgorzkniałe serce trochę się rozgrzało. Ciemności, które zamieszkiwały jego duszę,

nagle zaczęły się rozjaśniać. Otworzył swoją torbę i wyciągnął z niej runo owcy, białe i miękkie i podał je Kobiecie, by okryła nim Dziecko. Potem wziął chleb i ser i ofiarował Małżonkom. W tym momencie jego oczy otworzyły się i ujrzał to, czego poprzednio nie mógł zobaczyć i usłyszał to, co poprzednio nie mógł usłyszeć. Zauważył, że otaczają go zastępy aniołów śpiewających chórem, że tej nocy narodził się Mesjasz, Mesjasz, który miał wybawić cały świat od złego.

Wówczas zrozumiał, dlaczego tej radoszej nocy nic i nikt nie może być zły. Aniołowie znajdowały się nie tylko wokół niego, ale wszędzie-w grocie, na głazach, w niebie i na pagórkach: przybywały, by zachwycić się Bożym Dzieciątkiem.

Wszędzie panowało szczęście, radość, śpiewy i tańce. Pasterz widział to wszystko tej nocy, która wydawała się czarna i pusta, nim jego oczy nie otworzyły się naprawdę. Wówczas ogarnęła go fala szczęścia i nieopanowana radość wstrząsnęła całą jego istotą: tak jakby wszystko zmieniło się w nim w jedną z tych harf, na których grali Aniołowie. Rzucił się na kolana i dziękował Panu. Jego oczy napełniły się łzami szczęścia pierwszy raz w życiu.

(Źródło: Program dydaktyczno-wychowawczy wg koncepcji bł. Edmunda Bojanowskiego dla dzieci 3-6 letnich „Przez okulary wiary”- aneks, s.72)

2. Porządkowanie zdarzeń w czasie – na podstawie opowiadania.

3. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych.

- Ćwiczenia orientacyjno - porządkowe.

Dowolna zabawa pudełkami. Na hasło N. „,hop”, dzieci zatrzymują się i stoją nieruchomo jak pomniki.

- Ćwiczenia mięśni grzbietu - leżenie przodem, rzuty pudełka w górę i chwyt oburącz.

- Ćwiczenia równoważne:

- marsz z ułożonym pudełkiem na głowie,

- chód na piętach, pudełko ułożone na stopie.

- Ćwiczenie rzutu - rzut pudełkiem do obręczy z bliższej i dalszej odległości.
- Skoki-przeskakiwanie przez pudełko na jednej nodze(w przód i w tył).
- Ćwiczenia zwinnościowe - w siadzie podpartym przenoszenie pudełka stopami za głowę.
- Ćwiczenia stóp - chwyt pudełka palcami prawej i lewej stopy.
- Czworakowanie - obchodzenie w pozycji na czworakach pudełka dookoła raz w jedną, a raz w drugą stronę.
- Ćwiczenia mięśni grzbietu - leżenie przodem, na określone hasło unoszenie do góry rąk, w których dziecko trzyma pudełko.
- Ćwiczenie rzutu i chwytu - podrzucanie i łapanie pudełka jedną ręką.
- Marsz uspokajający - zabawa ze śpiewem.

(Źródło: *Wesoła szkoła sześciolatka. Przewodnik metodyczny, cz.1, s. 67*)

4. Dzielenie się spostrzeżeniami z domów rodzinnych na temat przygotowań świątecznych (porządki domowe, wypieki, wspólne spędzanie czasu z rodziną).

5. Ćwiczenia warg i języka pt. „Sprzątanie”.

Język pełni rolę miotły, która sprząta a jama ustna to pokój:

- Myjemy ściany - policzki
- Podłogę - dolne dziąsła
- Okna - zęby
- Sufit - podniebienie
- Schody - język wysuwa się na brodę

- Komin-język w kierunku nosa
- Trzepanie dywanów-klaskanie językiem

(Źródło: *Program dydaktyczno - wychowawczy wg koncepcji bł. Edmunda Bojanowskiego dla dzieci 3-6 letnich. Przez okulary wiary - ANEKS, s.171-172*)

6. „Jak pomagam w domu?” – pantomima.

Dzieci otrzymują od nauczyciela „polecenie na ucho” i mają je zilustrować ruchem. Grupa odgaduje wykonaną czynność.

7. Taniec integracyjny „Sweet cookies”.

Dzieci naśladują ruchy nauczyciela i dopasowują je do rytmu muzyki. Wykonują czynności: ucieranie, ubijanie jajek, ugniatanie, wałkowanie, dekorowanie.

(Źródło: *Program dydaktyczno - wychowawczy wg koncepcji bł. Edmunda Bojanowskiego dla dzieci 3-6 letnich. Przez okulary wiary - ANEKS, s.171-172*)

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość. Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe, oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość. Udzielenie pochwał i napomnień.

2. Wykonanie różnych ozdób choinkowych.

- Pierwszy zespół wykonuje bombki
- Drugi zespół wykonuje łańcuch
- Trzeci zespół wykonuje gwiazdy

3. Rozwiązywanie zagadek.

*Przynieśli ją z lasu, pięknie przystroili
Teraz będzie z nami, by Święta umilić. (choinka)*

*Kolorowe, błyszczące
wiszą na zielonej, świątecznej gałązce. (bombki)*

*Te żelazne nie wpuszczają w szkodę,
Ani kozy, ani starej krowy.
Te złote lubią nosić panie,
Papierowe –choinka dostanie. (łańcuch)*

*Bywają na choince, w chmurze, na materiale,
A te, co błyszczą stale, najłatwiej nocą znaleźć. (gwiazdy)*
(Źródło: *Superzajęcia dla grup młodszych, RAABE, cz.1,C 2.12,s.2*)

4. Zabawy według zainteresowań dzieci.

Temat tygodnia: Przygotowujemy się do Świąt Bożego Narodzenia.

Temat dnia: Symbole i tradycje Bożonarodzeniowe.

Cel operacyjny: Dziecko wyjaśnia znaczenie symboli i opowiada o tradycjach Bożego Narodzenia.

Środki dydaktyczne: wiersze: T. Kubiak, *Wieczór wigilijny*, W. Chotomska, *Kolęda domowa*, E. Januchta, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, MAC EDUKACJA, Kielce 2007; D. Kręcisz, M. Walczak – Sarao, *Wesołe przedszkole czterolatka. Przewodnik metodyczny*, WSiP, Warszawa 2008; papierowe bombki, choinka, jemiola, płyta CD, magnetofon, gitara, woda, papier, nożyczki, klucz, gumka, śrubka, moneta, perfumy, mydło, czosnek, cebula, cukier, sól, dżem, <http://p6stwola.w.interia.pl/swiat.html>.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci,

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Wspólna modlitwa poranna - *dzień Aniołów Stróżów*.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Przybliżenie dzieciom tradycji i zwyczajów świątecznych.

(przygotowywanie potraw wigilijnych, ubieranie choinki, odgrywanie jasełek, śpiew kolęd, obdarowywanie się prezentami, redagowanie życzeń, zawieszanie gałązki jemioli)

Zwyczaje i tradycje wigilijne

Wigilia, rozpoczyna się wraz z pierwszą gwiazdką podczas, której rodzina czytana Ewangelię, modli się dzieli się opłatkiem, składa sobie życzenia. Stół tradycyjnie nakryty jest białym obrusem z wiązką siana pod nim, co ma upamiętniać narodziny w stajence. Na stole powinno znajdować się jedno puste nakrycie dla zbłąkanego wędrowca. Jak głosi tradycja na stole powinno się znaleźć 12 potraw. W tym dniu na stole królują ryby (karp wigilijny, śledzie), potrawy z nasion (groch, mak), kapusta, grzyby, postny barszcz, kompot z suszu itp. Klasyczne potrawy wigilijne to : barszcz z grzybami, uszkami lub pasztecikami (czasami żur lub zupa grzybowa), karp w galarecie, karp smażony, kapusta z grochem, pierogi z kapustą i grzybami, kutia, śledzie w oliwie i kompot z suszonych owoców.

Podczas Wieczery wspólnie śpiewane są kolędy. Wieczera wigilijna kończy się zazwyczaj rozdaniem prezentów znajdujących się pod choinką i wyjściem na tradycyjną „Pasterkę”

2.Zabawa ruchowa.

Każde dziecko bierze jedną małą bombkę i przykleja ją sobie do ubrania. W różnych miejscach sali są umieszczone duże bombki. Zadanie dzieci polega na odszukaniu dużych bombek w kolorze swoich, przyklejonych do ubrania. Dzieci bawią się przy muzyce, a na przerwę biegną do właściwej dużej bombki. N. co jakiś czas zmienia miejsce ustawienia dużych bombek.

(Źródło: D. Kręcisz, M. Walczak – Sarao, *Wesołe przedszkole czterolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 1, s. 96)

3. Słuchanie wierszy: T. Kubiak *Wieczór wigilijny*, lub W. Chotomska *Kolęda domowa*.

Wieczór wigilijny

*Biały obrus lśni na stole,
pod obrusem siano.
Płoną świeczki na choince,
co tu przyszła na noc.
Na talerzach kluski z makiem,
karp jak księżyc srebrny.
Zasiadają wokół stołu
dziadek z babcią, krewni.
Już się z sobą podzielili
opłatkiem rodzice,
już złożyli wszyscy wszystkim
moc serdecznych życzeń.
Kiedy mama się dzieliła
ze mną tym opłatkiem,
miała w oczach łzy, widziałem,
otarła ukradkiem.
Nie wiem, co też mama chciała
szepnąć mi do ucha:
Bym na drzewach nie darł spodni,
pani w szkole słuchał...
Niedojrzałych jabłek nie jadł,
butów tak nie brudził...
Nagle słyszę, mama szepce:
- Bądź dobry dla ludzi.*

Lub

Kolęda domowa

*Ta kolęda od opłatka się zaczyna,
Bo opłatkiem najpierw dzieli się rodzina.
Od opłatka i od życzeń naszej mamy
Od tych słów nad opłatkiem wyszeptanych.
A ty, nasza kolędo domowa
Słowa mamy w pamięci zachowaj!
I już ryby i już grzyby są na stole
Zaraz przyjdzie i na kluski z makiem kolej.*

*My z rybami to jesteśmy ciut na bakier
Ale bardzo nam smakują kluski z makiem.
Za te kluski, kolędo domowa,
chcemy babci podziękować!
Teraz trzeba wyjąć paczki spod choinki
Bo Mikołaj przyniósł do nas upominki.
Tata mówił, że z pieniędzmi krucho raczej
A Mikołaj przyniósł do nas tyle paczek.
Razem z nami kolędo zawołaj,
że się udał nam Mikołaj!
I zaśpiewaj, zakolęduj nam kolędo
Że najbliżsi zawsze blisko przy nas będą,
Że nikogo nie zabraknie przy tym stole
Przy kolędzie najpiękniejszej z wszystkich kolęd!
A ty, nasza kolędo domowa,
Naszych bliskich w pamięci zachowaj!*

4. Omówienie treści wierszy.

Pytania pomocnicze:

- O jakim posiłku jest mowa w wierszu?
- Jak przygotowywano stół do kolacji wigilijnej?
- Jakie potrawy pojawiły się na stole?
- Kto zasiadł do uroczystej kolacji?
- Jakie życzenia składano sobie podczas dzielenia się opłatkiem?
- Jakie tradycje związane ze Świętami zawarte są w wierszu?

5. Zabawa tematyczna z elementami dramy *Przedświąteczne porządki*.

Chętne dzieci mimiką, gestem, ruchem przedstawiają wykonywanie różnych prac w domu. Pozostałe dzieci odgadują nazwy wykonywanych czynności.
(Źródło: *Szkoła pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s. 35)

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

2. Katecheza na temat nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia.

3. Śpiew kolęd i pastorałek.

3. „Jak poznajemy świat? Nazywanie zmysłów: węch, dotyk, smak, wzrok, słuch.

Zabawy:

- **Czy dobrze widzę?** – ćwiczenia doskonalące spostrzegawczość wzrokową.
Nauczycielka rozkłada na podłodze kilka przedmiotów w szeregu, dzieci przyglądają się jak są ułożone, a następnie zamykają oczy. W tym czasie nauczyciel zabiera jeden (albo więcej) przedmiotów - zadaniem dzieci jest odgadnąć, czego brakuje.
- **Czy dobrze słyszę?** – ćwiczenia doskonalące wrażliwość słuchową.
Rozpoznawanie za pomocą zmysłu słuchu wykonywanych przez nauczyciela czynności, np. przelewanie wody, darcie papieru, cięcie nożyczkami, uderzanie dłonią o dłoń itp.
- **Czy potrafię poznać po dotyku?** – ćwiczenie wrażliwości dotykowej.

Dzieci z zamkniętymi oczami próbują rozpoznać za pomocą dotyku różne drobne przedmioty wylosowane z worka (np. klucz, gumka, nożyczki, śrubka, moneta itp.)

*- **Co czuje nasz nos?** – ćwiczenia usprawniające zmysł węchu.*

Rozpoznawanie za pomocą węchu różnych przedmiotów, np. perfumy, mydła, czosnku, musztardy itp.

*- **Co czuje nasz język?** – ćwiczenie wrażliwości smakowej.*

Rozpoznawanie pokarmów po smaku, np. cebuli, cukru, soli, dżemu itp.

(Źródło: [http://p 6 stwola.w.interia.pl/swiat.html](http://p6.stwola.w.interia.pl/swiat.html))

5. Zabawy w kącikach zainteresowań.

GRUDZIEŃ (tydzień III, dzień 3)

Temat tygodnia: Przygotowujemy się do Świąt Bożego Narodzenia.

Temat dnia: Jak dobrze przeżyć Święta?

Cel operacyjny: Dziecko opowiada o tym , w jaki sposób dobrze przygotować się do Świąt Bożego Narodzenia

Środki dydaktyczne: Pismo Święte, E, Januchta, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, MAC EDUKACJA, Kielce 2007, D. Kręcisz, M. Walczak – Sarao, *Wesołe przedszkole czterolatka. Przewodnik metodyczny*, WSiP, Warszawa 2008; Cz. Cyrański, M. Kwaśniewska, W. Żaba – Żabińska, *Moje pięć lat. Przewodnik metodyczny*, MAC EDUKACJA, Kielce 2002, quiz, piłka, tamburyn.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Wspólna modlitwa poranna - *dzień Św. Józefa*.

Postanowienie spełnienia dobrego uczynku w tym dniu jako daru dla Dzieciątka Jezus.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Robimy przedświąteczne porządki.

Wyznaczenie zespołów i zapoznanie dzieci z zadaniami do wykonania.

2. Ocenianie porządków w kącikach, chwalenie za wykonaną pracę.

3. Zabawa ruchowo-naśladowcza.

Nauczyciel lub chętne dziecko naśladuje czynności związane ze świątecznymi porządkami, np. trzepanie dywanu. Pozostałe dzieci odgadują, co robi Nauczyciel (kolega). Po właściwym odgadnięciu wszyscy przyłączają się do zabawy - pomagają w świątecznych porządkach.

(Źródło: *Wesołe przedszkole czterolatka. Przewodnik metodyczny*, cz.1, s. 91)

4. Rozmowa kierowana.

W jaki sposób dobrze przygotować się do Świąt Bożego Narodzenia?

5. Przeprowadzenie quizu: Czy wszystko wiemy o Świętach?

Pytania:

- Jak nazywa się czas, który poprzedza Święta Bożego Narodzenia?
- Kiedy zasiada się do wieczerzy wigilijnej?
- Kiedy ubiera się choinkę?
- Gdzie narodził się Pan Jezus?
- Dla kogo zostawia się puste nakrycie przy wigilijnym stole?
- Czym ludzie dzielą się podczas wieczerzy wigilijnej?
- Jak nazywa się Msza Święta, która jest odprawiana o północy w noc wigilijną?
- Kto pierwszy przybył do stajenki, aby oddać pokłon malutkiemu Jezusowi?
- Jak mieli na imię królowie, którzy przybyli do stajenki? itp.

6. Rytmika.

7. Zabawa w „słowa” kojarzące się ze Świętami.

Nauczyciel rzuca piłkę do wybranego dziecka, a ono podaje słowo, które wiąże się ze Świętami, np. choinka, Mikołaj, prezenty, gwiazdka, śnieg, kolędy. Jeżeli dzieci mają problemy z podawaniem słów, nauczyciel stosuje podpowiedzi typu:

- ubieramy ją w kolorowe ozdoby,
- znajdujemy je pod choinką,
- wieszamy ją na czubku choinki,
- ozdabiamy nimi choinkę,
- przynosi prezenty itp.

(Źródło: *Moje pięć lat. Przewodnik metodyczny*, cz.2, s. 120)

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem

2. Czytanie Pisma Starego Testamentu.

3. Zabawa: Słuchaj i wykonuj.

Dzieci swobodnie biegają po sali przy dźwiękach tamburyna. Podczas przerwy w grze słuchają polecenia Nauczyciela i wykonują je, np. *zróbcie dwa koła: w jednych niech staną dziewczynki, w drugim - chłopcy*. Podczas następnym przerwy podaje inne polecenia, np. *pod ścianą niech staną dzieci krótkimi włosami, a pod oknem dzieci z długimi włosami*.

(Źródło: *Szkoła pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s. 120).

4. Zabawy w kącikach zainteresowań.

GRUDZIEN (tydzień III, dzień 4)

Temat tygodnia: Przygotowujemy się do Świąt Bożego Narodzenia.

Temat dnia: : Ubieramy choinkę.

Cel operacyjny: Dziecko uczestniczy w ubieraniu choinki.

Środki dydaktyczne: Pismo Święte; M. Ćwiek, B. Godzimirska, J. Wasilewska, *ABC książka pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, WSiP, Warszawa 2006; M. Walczak, D. Kręcisz, *Wesołe przedszkole pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, WSiP Warszawa 2006; D. Kręcisz, M. Walczak – Sarao, *Wesołe przedszkole czterolatka. Przewodnik metodyczny*, WSiP, Warszawa 2008; wiersz D. Gellner, *Pojedziemy dziś sankami*; A. Wengier, *Zabawy dydaktyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym*, WSiP, 1983; s. S. Kardas, *W naszej Ochronce bawmy się wesoło*, cz. I, Tarnów 1993; obrazki przedstawiające choinki przystrojone na różne sposoby, 5 zestawów zabawek o zmniejszających się rozmiarach (5 bombek, 5 gwiazdek z błyszczącego kartonu, 5 klocków, 5 laleczek, 5 piłeczek, 5 pudełek różnej wielkości), gwiazda lub świąteczny lampion, choinka, ozdoby choinkowe, łańcuch, światełka, pudełka po zapalkach, instrumenty muzyczne, gałązka choinkowa.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci

2. Rozmowa na temat „Świąteczna choinka”.

Wymienianie elementów ozdobnych znajdujących się na obrazkach z choinkami umieszczonych na tablicy. Zwracanie uwagi na różnorodne sposoby ozdabiania choinki, np. kolorowe bombki, jabłka, pierniki, cukierki, elementy wykonane z wydmuszek, piórek, słomy, kolorowego papieru, błyszczące łańcuchy i elektryczne lampki. Wskazywanie tych ozdób, których nazwy nauczycielka wypowiada sylabami.

(Źródło: *ABC książka pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz.1,s.79)

3. Ćwiczenia poranne (patrz dzień 1).

4. Wprowadzenie w tematykę dnia.

5. Wspólna modlitwa poranna - dzień Najświętszego Sakramentu.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Wspólne ubieranie choinki.

Wdrażanie do ostrożnego obchodzenia się z ozdobami ze względu na ich kruchość. Obserwowanie przedmiotów o błyszczących i matowych powierzchniach, określanie, które z nich są bardziej widoczne. Posługiwanie się pojęciami: *na górze, na dole, z lewej, z prawej, na środku*.

2. Układanie zdań na temat choinki znajdującej się w sali .

Zachęcenie dzieci do oczekiwania na swoją kolej podczas wypowiedzi.

3. Zabawa Świąteczna orkiestra.

Nauczyciel przygotowuje różne instrumenty perkusyjne. Każde dziecko wybiera sobie jeden z nich. Następnie dzieci śpiewają kolędę i grają na instrumentach.

4. Słuchanie do wiersza D. Gellner „Pojedziemy dziś sankami”.

*Pojedziemy dziś sankami na plac choinkowy,
Gdzie choinki do choinek tulą swoje głowy,
Gdzie choinki się trzymają za zielone ręce
I znajdziemy tę jedyńą w iglastej sukience.*

*I będziemy wieźć na sankach królowną zieloną,
Bo już wszyscy z ozdobami czekają nas w domu.
Opleciemy ją łańcuchem srebrzystym dokoła,
Zawiesimy złotą gwiazdę wysoko u czola.*

*Damy świeczki niech je trzyma w palcach swych zielonych,
Niech ogniami złocistymi błysnie z każdej strony.
Ustrojona rozśpiewana królować nam będzie
Przy oplatku przy muzyce przy śpiewnej kolędzie.*

Zabawa do treści wiersza: Dzieci ustawiają się w zaprzęgi po troje: dwoje z przodu, trzecie w tyle jako woźnica. Inne z instrumentami „jadą sankami”. Zaprzęgi jadą w takt muzyki. Gdy muzyka cichnie - konie stają, „grzebią nogą”, woźnice przesiadają się do innych sań- przechodzą o jedno miejsce do przodu. Przy III zwrotce dzieci biegną za wybraną dziewczynką - „choinką”, która trzyma w ręku gałązkę choinkową, otaczają ją wokół, klaszczą i śpiewają kolędę.

(Źródło: s. S. Kardas, *W naszej Ochronie bawmy się wesoło*, cz. I, s. 225)

5. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych (patrz dzień 1)

6. Zabawa dydaktyczna: Do jakiego pudełka.

Ustalenie zgodności pomiędzy uporządkowanymi według wielkości kilkoma przedmiotami.

Przygotowanie: Na pięciu krzeselkach ustawionych w jednym rogu sali ustawione są pudełka różnej wielkości (od największego do najmniejszego). Dzieci siedzą na obwodzie koła, wewnątrz koła leżą zabawki (5 nietłukących się bombek, 5 gwiazdek na choinkę, 5 laleczek, 5 piłeczek, 5 klocków - rozmiary zabawek stopniowo się zmniejszają).

- Rozpoznawanie i nazywanie przedmiotów leżących na dywanie:
 - Co to jest? Do czego służy?
 - Czym się różnią między sobą gwiazdki, a czym bombki itp.?

- Wyjaśnienie zasad zabawy.

Dzieci zostają podzielone na 5 grup. Każda grupa otrzymuje jedno z pięciu pudełek; mówią, która grupa ma największe, która mniejsze, a która najmniejsze pudełko. Zadaniem dzieci jest

włożenie zabawek do pudełek odpowiedniej wielkości. Najmniejsze zabawki do najmniejszego pudełka, większe do większych pudełek, a największe do największego. Skończywszy wyjaśnienia, nauczyciel poleca, aby jedno dziecko z każdej grupy wzięło zabawkę o potrzebnych mu rozmiarach. Zanim dzieci rozpoczną rozkładanie zabawek, nauczyciel przypomina, że należy uważnie patrzeć na nie, a w razie wystąpienia trudności przymierzać zabawki, aby stwierdzić, która zabawka jest większa, a która mniejsza.

- Część główna zabawy dydaktycznej.

Dzieci biorą zabawki kolejno. Jedno dziecko z każdej grupy bierze tylko jedną zabawkę. Po wykonaniu ćwiczenia wyznaczone dzieci wspólnie z nauczycielem sprawdzają prawidłowość doboru zabawek w pudełkach. Poprawne wykonanie zadania poprzez poszczególne grupy można nagrodzić brawami lub specjalnym okrzykiem.

(Źródło: A. Wengier, *Zabawy dydaktyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym*, s.146)

7. „Pójdźmy wszyscy do stajenki” - zabawa z elementami dramy.

Dzieci naśladują charakterystyczne postacie: aniołów, kolędników, pasterzy, dzieci.

N. włącza magnetofon z kolędą. Wszystkie postacie wyruszają do Betlejem. Na ciszę (przerwę) w muzyce dzieci-postacie nieruchomieją. Odpada to dziecko, które się poruszyło.

(Źródło: *Wesołe przedszkole pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s. 36)

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

2. Czytanie Nowego Testamentu.

3. Zabawa *Kolędujemy*.

Dzieci spacerują po sali, jedno z nich trzyma gwiazdę lub świąteczny lampion. Na sygnał Nauczyciela dziecko zatrzymuje się i próbuje śpiewać (wraz z nagraniem) fragment wybranej kolędy.

(Źródło: *Wesołe przedszkole czterolatka. Przewodnik metodyczny*, cz.1, s. 95)

4. Zabawa muzyczno-ruchowa „Gwiazdki”.

Na sygnał Nauczyciela dzieci zostają zamienione w gwiazdki. Dzieci –gwiazdki rozbiegają się po całej sali radośnie podskakując. Na umówiony sygnał dzieci-gwiazdki wiążą małe kółeczka (dwoje, troje dzieci). Dzieci słuchają uważnie uderzeń w tamburyn, aby wiedzieć, jak liczne mają być kółeczka.

(Źródło: *Wesołe przedszkole pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s. 35)

5. Zabawy konstrukcyjno - manipulacyjne.

GRUDZIEŃ (tydzień III, dzień 5)

Temat tygodnia: Przygotowujemy się do Świąt Bożego Narodzenia.

Temat dnia: Świąteczne życzenia.

Cel operacyjny: Dziecko składa świąteczne życzenia.

Środki dydaktyczne: E, Januchta, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła pięciolatka. Przewodnik metodyczny*, MAC EDUKACJA, Kielce 2007; *Z uśmiechem w życie. Wiersze, piosenki, opowiadania, inscenizacje dla najmłodszych*, wyd. „Jedność”, Kielce 1992; kartki świąteczne, świeczki gitara, nagrania kolęd, strój choinki i misia, stajenka; <http://wigilia.pl/?Page=ri033eo07c96i6>.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Rozmowa kierowana na temat formułowania życzeń.

4. Zabawa *Świąteczne życzenia*.

Dzieci siedzą w kręgu. Na środku stoi kosz z kartkami świątecznymi, których adresatami są dzieci. Chętne dziecko wybiera dowolne kartki. Nauczyciel czyta zapisane na nich życzenia oraz imię i nazwisko adresata. Zabawa trwa do momentu, aż wszystkie dzieci otrzymają kartki. (*Źródło: Szkoła pięciolatka, Przewodnik metodyczny, cz. 2, s. 27*)

5. Wprowadzenie w tematykę dnia.

6. Wspólna modlitwa poranna - *dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa*

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Katecheza na temat Świąt Bożego Narodzenia.

2. Nauka świątecznych życzeń.

W dzień Bożego Narodzenia zawsze składa się życzenia.
I my nasze też składamy wszystkim tym, których kochamy.
Łaski Bożej, sił do pracy niechaj wszystkim Bóg dać raczy.
Niech pomoże Bóg Wcielony zebrać wszędzie wielkie plony.

(Źródło: *Z uśmiechem w życie. Wiersze, piosenki, opowiadania, inscenizacje dla najmłodszych*, s. 18)

3. Wyjście do chorych, samotnych i składanie im życzeń. Przypomnienie zasad kulturalnego zachowania się i bezpieczeństwa podczas spaceru.

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

2. Udział w przygotowaniach i przebiegu Wigilii w Ochronce.

3. Scenariusz uroczystości „Wigilijne spotkanie”.

Światła zgaszone, zapalona choinka.

Do sali z zapalonymi świeczkami, przy dźwiękach kolędy „Wśród nocnej ciszy” wchodzi dzieci i ustawiają świeczki przy stajence

Nauczyciel:

Już od dawien dawna, co roku, w tych samych dniach grudniowych obchodzi się Święta Bożego Narodzenia.

W różnych zakątkach świata w różny sposób obchodzone jest Boże Narodzenie, ale wszędzie łączy je radość, życzliwość i wspólne spotkania, a więc my dzisiaj w zamieszaniu, w gwarnych przedświątecznych przygotowaniach, zatrzymajmy się na chwilę, przysiadźmy i posłuchajmy...

„Kolęda domowa”

*Prószy śnieżek nad polami
biała kaszka manna,
a w stajence ubożuchnej
siedzi Maria Panna. Syna siankiem otuliła,
śnieg otulił drzewa.
Anioł skrzydłem mrok rozświetlił,
kołysankę śpiewa. (...)
Już wędrują Trzej Królowie
za tą złotą gwiazdą.
Gwiazda wiedzie do Betlejem,
a w Betlejem jasność.
W żłobie leży Dzieciąteczko!
A to niespodzianka!
Włóż więc gwiazdkę na choinkę,
a pod obrus sianko...*

Narrator: Zielona choinka

*Stoi w kącie klasy
Czeka niecierpliwie
Na świąteczne czasy!*

Choinka: Dzisiaj pewnie dzieci

*Pięknie mnie przystoją
Będę cudnie świecić
I pachnieć wokoło.*

Dziecko 1: *Och! Jakie drzewko wspaniałe!
Jakie wysmukłe! W zieleni całe!*

Dziecko 2: *Skąd się tu wzięłaś,
Choinko zielona?
Kto cię przyprowadził
Na ten mróz, tu do nas?*

Choinka: *Z lasu przyszedłam do was dzieci,
Żeby święta z wami święcić!*

Dziecko 3: *A dlaczego stawiamy
Choinkę na święta?
Skąd się wziął ten zwyczaj?
Czy ktoś to pamięta?*

Narrator: *Po górach i świerkach
Wiatr legendę niesie...
Że choinkę wymyślił
Miś, co mieszkał w lesie.*

Miś: *Dawno, dawno temu
Zdarzyło się usłyszeć misiowi leśnemu,
Że Jezusek narodził się w Betlejem...
Więc się pokłonić mu ruszył biegiem!
A że nie miał prezentu godnego,
Więc ułamał Jezusowi świerka ogromnego.*

Narrator: *Wielki to był świerk!
Niedźwiedź go tak włócił i włócił...
Stękał... Sapał... Ach! Och! Ech!
W potokach świerczek mókł!*

Miś: *Zamarzły igły świerkowe.
A kiedy słońko wyjrzało,
Zaświeciły do słońka
Niby diamentowe...
Rybkom z potoku
To się spodobało.
Wskoczyły na gałązki,
Ozdobą się stały.
Drzewko po drodze
Ptaszki obsiadły...
Lecz ze srebrnych szyszek
Nasion nie zjadły!
Taki świerk: wielki, ustrojony, piękny –
Zaniósł niedźwiedź
Jezuskowi małemu,
Do ubogiej stajenki.*

Narrator: *Z tej legendy dzieci to mają,
Że świecidelka na drzewku wieszają!*

Dziecko 4: *Zaraz cię choinko
Pięknie przystroimy.
I na honorowym miejscu postawimy!*

Dziecko 5: *Na czubku powieszę gwiazdę z pozłotką!*

Dziecko 6: *A ja z bibułki na gałązce kotka.
Tu będą żółte kaczuszki...
A tu pajacyk z wydmuszki!*

Dziecko 7: *Tam kogucik czerwony!
Tutaj laleczka ze słomy.
A na tej gałązce serduszka złote.
Jabłka zawiesić też mam ochotę!*

Dziecko 8: *I pierniczki lukrowane!
I orzeszki poślacane!
Jeszcze pawie oczka i ptaszki różowe...*

Dziecko 9: *A teraz zawiesimy bombki kolorowe.
Łańcuchem oplećmy choinkę dokoła!
Niech nam teraz powie, czy już jest wesoła?*

Choinka: *Pięknie przez dzieci ubrana
Chce się tańczyć! Dana – dana!*

Dziecko 10: *Może teraz zatańczymy?
Koło wielkie utworzymy
I choince zaśpiewamy!
Wszystkie dzieci pójdą w tany.*

(Dzieci tworzą koło, śpiewają piosenkę „Choinka”)

Choinka: *Ja jestem symbolem
Szczęścia i pomyślności,
Więc mnie każdy na Gwiazdkę
W swoim domu gości.*

Dziecko 11: *A pod tą choinką
Prezenty nas kuszą...
W Wigilię darowane
Każdemu być muszą!*

Dziecko 12: *Wigilia – wieczór magiczny...
Czas przebaczenia, kolęd
I życzeń rozlicznych.
To spotkanie jest rodzinne
Cudowne, szczególne, inne...*

Dziecko 13: *Kiedyś wierzono, że jaka Wigilia,
Taki rok cały...
W tym dniu osoby nic nie pożyczaly,
Bo by w interesach złe czasy nastaly!*

Dziecko 14: *Będziesz miał zdrowie
Przez cały rok,
Kiedy się od stołu nie ruszysz na krok
Aż do końca wieczerzy!
W to też każdy dawniej wierzył!*

Narrator: *A na bielutkim obrusie
Jedno nakrycie być musi
Dla zabłąkanego wędrowca!
W ten wieczór nikogo się nie odtrąca!*

Miś: *Dwanaście postnych dań na stole
Zapewniać ma szczęśliwą dolę.
A każdego dania spróbować należy!
Cały rok niczego wtedy nie zabraknie.
Niech każde z dzieci w to uwierzy!*

Dziecko: *Te polskie zwyczaje
Są piękne jak z bajek!*

Dziecko: *Patrzcie, patrzcie dzieci!
Już pierwsza gwiazdeczka
Na niebie nam świeci!*

Choinka: *Ta pierwsza gwiazdka,
Zdradzić wam to mogę,
Do Betlejem trzem królom
Wskazywała drogę.*

Dziecko: *Teraz się oplatkiem
Wspólnie przełamiemy,
A potem do wigilii razem zasiądziemy.*

Nauczyciel: *„Wesołych świąt”
Bez zmartwień z barszczem, z grzybami, z karpiem.
Z gościem co niesie szczęście – czeka nań przecież miejsce.
Wesołych świąt!
A w święta niech się snuje kolęda,
I gałązki świerkowe niech Wam pachną na zdrowie.
Wesołych świąt!
A z Gwiazdką – pod świeczek luną jasną
Życie sobie najwięcej zwykłego ludzkiego szczęścia.
(Źródło: <http://wigilia.pl/?Page=ri033eo07c96i6>)*

4. Składanie życzeń, dzielenie się oplatkiem, wspólne kolędowanie.